

Helse- og atferdsundersøkelse på dalmatiner

Oslo 17.10.2013

Forord

Helse- og atferdsundersøkelsen for dalmatiner er nå ferdig. Denne rapporten vil være en kombinasjon av litt tekst og en del tabeller/diagrammer over forekomster av ulike sykdommer og atferds-egenskaper. Vi har hovedfokus på viktige/ hyppig registrerte anmerkninger. Hvis en egenskap ikke er nevnt, vil det bety at det ikke er noen registreringer, eller at antallet registreringer er nesten ubetydelig slik at en nærmest kan se bort fra forekomsten av den aktuelle “anmerkningen”.

Antall svar

I undersøkelsen kom det inn 463 besvarelser. Klubben har vært aktive med å få flest mulig til å svare. Når man leser rapporten må man være klar over at tall som er angitt i prosenter noen ganger kan gi et veldig grovt bilde. Spesielt vil det i **undergrupper** med lave tall kunne gi et feil inntrykk. Det kan f.eks. vise seg som høye prosenter f.eks. «100%» men som faktisk bare består av en hund eller to- hvis det blir regnet ut i fra forekomsten av et spesielt symptom. Det kan eksempelvis være at 2 hunder hadde albuleddsdysplasi og begge haltet (100%). Det er åpenbart at slike prosenter blir svært usikre når tallene er lave. I slike tilfeller er det bedre å bruke de reelle tallene. Det er derfor spesielt viktig at en ser **prosenter** i sammenheng med **antall hunder** i gruppen som en uttaler seg om.

Selv om totalantallet hunder som har svart er lavt er det det beste inntrykket en kan få av rasen i Norge og gir den best mulige oversikten over situasjonen i rasen..

Ved vurdering av resultatene må en videre vurdere om de som har svart er representative for rasen, dvs om de har svart “upåvirket av” hundens faktiske helse og atferd. Dersom de som har svart har en overvekt av friske hunder vil undersøkelsen vise at rasen er friskere enn den er, og tilsvarende, dersom det er en overvekt av hunder med “anmerkninger”, vil en tro at forekomsten er høyere enn det som er tilfellet. Undersøkelsen er altså bare en **oppsummering av hundeeiernes besvarelser** som forhåpentligvis er et uttrykk for den reelle situasjonen.

Ofte er det et hovedspørsmål (f.eks. om en hund har hatt en sykdom/sykdomsgruppe) og noen underspørsmål som er ment å spesifisere **for de som har svart ja** på hovedspørsmålet. I noen tilfeller vil ikke tallene stemme helt mellom totalantallet «ja» i hovedspørsmål og underspørsmål.

Det kan skyldes at noen som har svart «nei» på et hovedspørsmål – likevel har svart på spesifiseringen i underspørsmålet.

Fordi det ikke fins noen offisiell registrering av dødsdato for norske hunder er det ikke mulig å vite hvor mange levende hunder vi har for hver rase. Det er derfor vanskelig å få et godt bilde på svarprosenten på en undersøkelse som dette, fordi en ikke vet hvor mange som faktisk kunne ha svart. Fra 2003-2012 (siste 10 år) ble det registrert 1502 dalmatinerer i NKK. «Svarprosenten» **relativt til registreringstallene siste 10 år**, er altså i overkant av 30%. Selv om man ofte skulle ønske seg en enda høyere svarprosent, er 30 prosent ganske bra. Svarprosenten i henhold til faktisk antall hunder er ukjent.

Dødsårsaker

For å få et bilde på dødsårsaker har det vært nødvendig at noen oppgir helsestatus på hunder som er gått bort. Det ble gitt opplysninger om 155 døde hunder (ca 34%) i denne gruppen. De hadde en gjennomsnittlig levealder på 8,2 år da de døde. Antall døde hunder er et godt grunnlag for å kunne gi et bilde på de viktigste dødsårsakene i rasen.

Oslo 27.10.2013

Frode Lingaas

Generell beskrivelse – del 1

Alder

Gjennomsnittsalderen på 308 levende hunder i undersøkelsen var 4,8 år. Det ble gitt opplysninger om 155 døde hunder (ca 34%) i denne gruppen. De hadde en gjennomsnittlig levealder på 8,2 år da de døde. 270 av de levende hundene (med oppgitt alder) – og var over 1 år, denne gruppen hadde en gjennomsnittsalder på 5 år. Her var det 106 hannhunder og 160 tisper

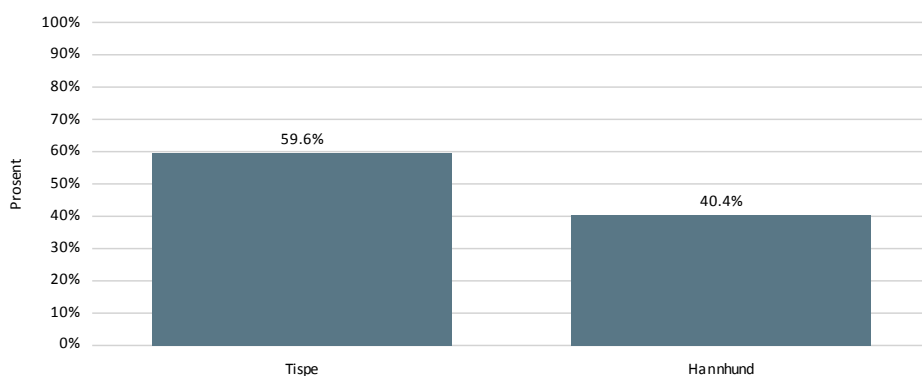
Levende/døde

Det er svart på 308 levende og 155 døde hunder

Kjønn

I hele materialet på 463 besvarelser er 59% av hundene tisper og 41% er hannhunder

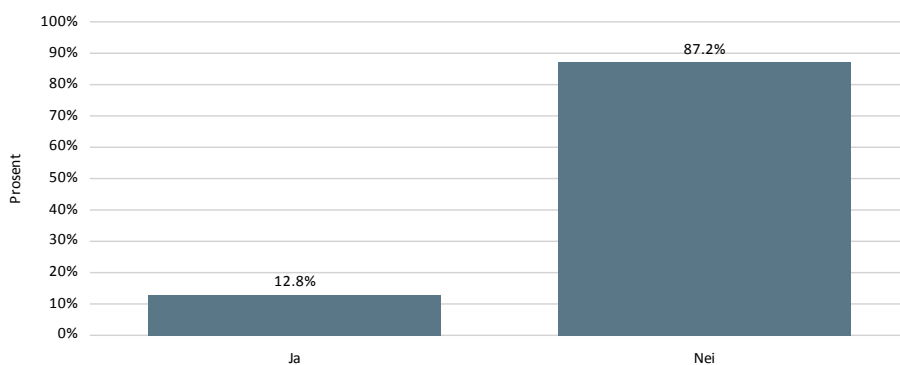
Hundens kjønn?

Kastrering

12,8% (59 stykk) av hundene var kastret, 34 hannhunder og 24 tisper. (1 hadde ikke oppgitt kjønn)

Er din hund kastret / sterilisert?

Hva er årsaken til kastreringen?

For de fleste tispene oppgis helse som årsak til kastreringen (12 stykk), atferd bare 1 mens 10 oppgir andre årsaker. Hos hannhunder oppgir majoriteten uønsket atferd (17) og færre helse (8) som årsak, for 8 hannhunder oppgis «annet» ellet ingen årsak

Navn	Prosent
Uønsket atferd	34,0%
Helseårsaker	39,6%
Liker kastrerte best	9,4%
Annet	17,0%
N	53

Alder ved kastrering

Navn	Prosent
Under 1 år	10,7%
1 år	21,4%
2 år	8,9%
3 år	19,6%
4 år	8,9%
5 år	12,5%
6 år	3,6%
Eldre enn 6 år	14,3%
N	56

Kan Veterinærhøgskolen ta kontakt for utfyllende opplysninger / spørsmål om undersøkelsen ?

Navn	Prosent
Ja	94,6%
Nei	5,4%
N	460

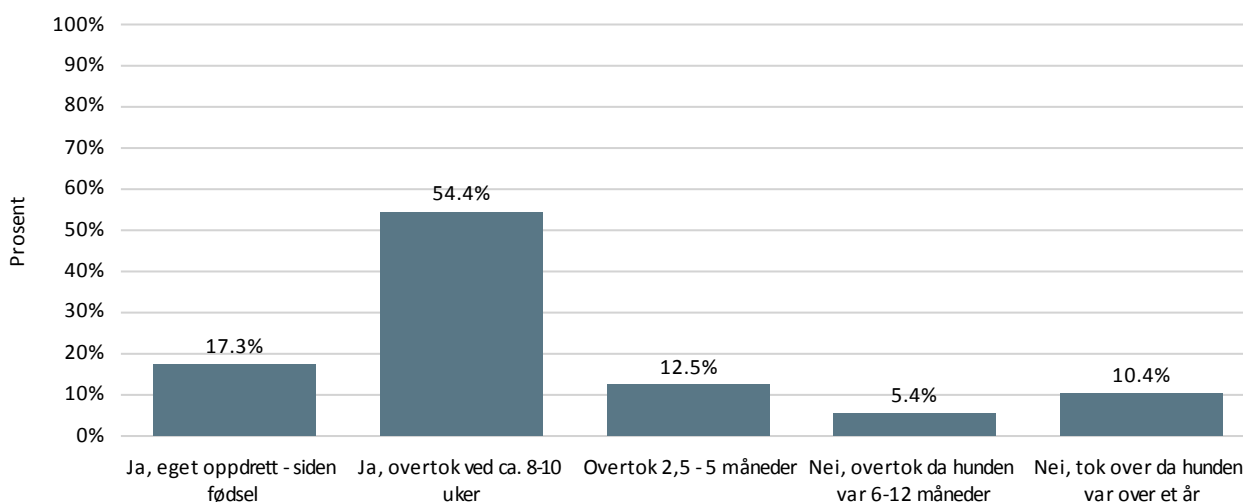
Er du villig til å bidra med en blodprøve hvis det trengs til forskning på bedre helse hos rasen?

90% av eierne er villig til å bidra med en blodprøve

Er det tatt blodprøve siste 3 år i forbindelse med mistanke om sykdom?

Navn	Prosent
Ja	20,5%
Nei	74,7%
Vet ikke	4,7%
N	443

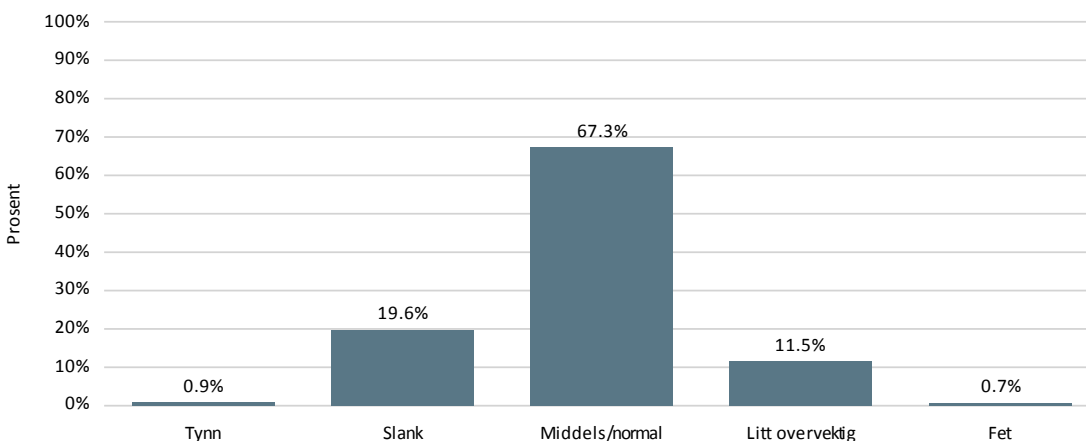
Har du hatt hunden siden avvenning (463 svar)?

Hundens hold?

Få fete hunder

Det ble spurt om hundens hold, og eier kunne svare på om den var tynn (1), slank(2), middels (3), litt overvektig (4) eller fet (5). 67% av eierne vurderte hunden sin som middels, 20% som slank, mens ca 11% vurderte hunden sin som overvektig

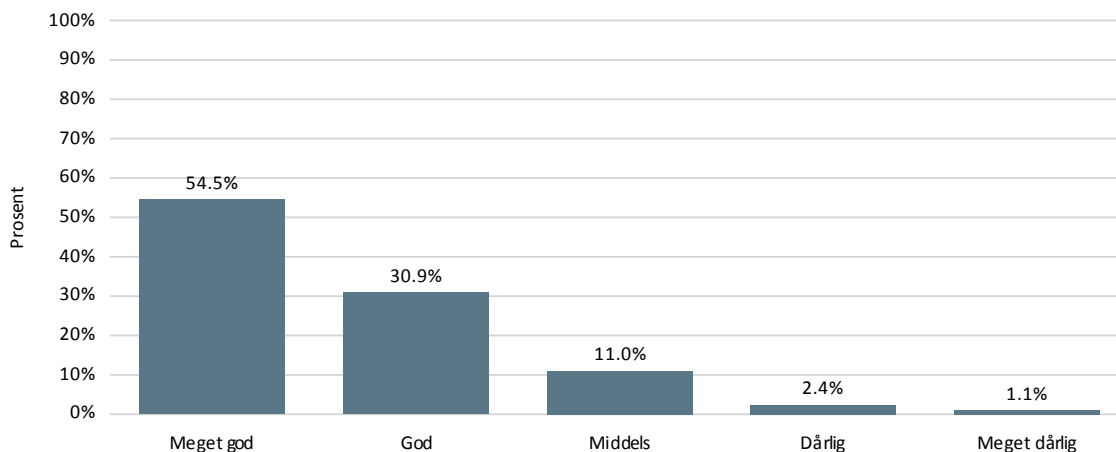
Blir hunden brukt regelmessig til noen av følgende aktiviteter (flere svar mulig)

Navn	Prosent
Ingen spesielle aktiviteter	33,5%
Lydighet	21,9%
Redningsarbeid	0,4%
Bruks (spor-felt-søk-rapport-IPO)	6,3%
Jakt/apportering	0,4%
Blod-/vltspor	5,0%
Agility	7,4%
Utstilling	47,2%
Brukt/planlagt brukt i avl	24,7%
Andre aktiviteter	32,9%
N	462

Del II, Generell Helse

453 svarte på spørsmålet. 85% av eierne var godt eller meget godt fornøyd med hundens helse, mens ca 11% vurderte hundens helse til middels. Ca 3,5 prosent karakteriserte helsen som dårlig/ meget dårlig. Dette gjelder alle hundene i undersøkelsen, inkludert unge hunder under 1 år, voksne hunder og hunder som er døde.

Hvordan er hundens generelle helse?

Hud, pels øre

33% responderte på at hunden har hatt langvarige/tilbakevendende problemer med hud/pels/øre.

Har hunden noen gang hatt langvarige/tilbakevendende problemer med hud/pels/øre?

Symptomer kan f.eks være håravfall, kløe, utslett, eksem, kviser, blemmer eller skorper.

Navn	Prosent
Ja	33,3%
Nei	64,9%
Vet ikke	1,7%
N	459

Kategoriene det var spurt om var 1: Hyppig hudbetennelse, 2: Hyppig ørebetennelse, 3: Kløe irritasjon, 4: Overdreven røyting/hårtap, 5: Analkjertelproblem, 6: tilstoppede talgkjertler, 7: hudsvulst, 8: Parasitter, 9: Demodex; 10: Røde/såre poter, 11: Slikker labber/ biter negler; 12: Hårløse flekker; 13: Byller/hevelser mellom tær

De (163) hundene som hadde hatt problemer svarer følgende på hva som karakteriserte hudproblemene:

Hvis "ja" over-hvilket av følgende problemer har hunden hatt? (noen av de du krysser av kan du spesifisere senere)

Navn	Prosent
Hyppig hudbetennelse/eksem/utslett	21,5%
Hyppig ørebetennelse	41,7%
Kløe/hudirritasjon	47,9%
Røde eller såre poter	30,7%
Overdreven røyting/hårtap	18,4%
Hårløse flekker	9,2%
Analkjertelproblem	11,0%
Tilstoppet talgkjertel	1,2%
Hudsvulst	2,5%
Parasitter	1,2%
Demodex (hårsekkmidd)	1,2%
Furunkulose	7,4%
Vet ikke	3,1%
N	163

Hvis en ser på de enkelte diagnoser går det fram at **av hundene med problemer** er 22% rapportert med hyppig hudbetennelse, 42% har hatt problemer med ørebetennelse, 48% med hyppig kløe. Det er også ca 31% med røde/såre poter.

Demodex

Er bare registrert noe få tilfeller i helseundersøkelsen, se tabell over.

Furunkulose

Er registrert hos 7,4% av hundene.

Allergi

461 har svart på dette spørsmålet. 5,6% (26 hunder) oppgir at hunden har verifisert allergi med positiv blodprøve/prikktest. 4,6 har mistanke om allergi på bakgrunn av symptomer.

Er hunden din diagnostisert med allergi/atopi?

Navn	Prosent
Nei	88,1%
Ja, med positiv blodprøve	5,2%
Ja, med positiv prikktest	0,4%
Ja, på bakgrunn av symptomer	4,6%
Vet ikke	1,7%
N	461

Hvilke symptomer på allergi/atopi har hunden din? (flere svar mulig)

Navn	Prosent
Gjentatte ørebetennelser	52,2%
Gjentatte hudbetennelser	43,5%
Kløe/labbebiting	84,8%
Diare	13,0%
Oppkast	0,0%
N	46

Er hunden din diagnostisert med fôrallergi/intoleranse?

Navn	Prosent
Nei	92,6%
Ja	4,1%
Vet ikke	3,3%
N	461

Hvilke symptomer på fôrallergi har hunden din? (flere svar mulig)

18 har svart på dette spørsmålet. Ørebetennelse, gjentatt hudbetennelse og kløe er vanligst, 11,1% oppgir diaré

Navn	Antall	Prosent
Gjentatte ørebetennelser	10	55,6%
Gjentatte hudbetennelser	7	38,9%
Kløe/labbebiting	14	77,8%
Diare	2	11,1%
Oppkast	0	0,0%
N	18	

Har hunden hatt våteksem?

Navn	Prosent
Nei	85,6%
Ja, mindre enn en gang per år	6,5%
Ja, ca en gang per år	2,6%
Ja, Oftere enn en gang per år	1,1%
Vet ikke	4,3%
N	464

Bare to hunder har hatt demodex

FORDØYELSESSYSTEMET

Tann/kjevefeil

Det er rapportert 28% med tannmangel, og 2,5 % med melketenner som ikke ble felt normalt.

Har hunden hatt en eller flere av følgende tannfeil

Navn	Prosent
Melketenner som ikke felles som valp	2,5%
Underbitt, for lang underkjeve	0,0%
Tannmangel	27,9%
Overbitt, lang overkjeve	0,0%
Skjevt bitt	0,4%
Ingen tannfeil	71,4%
N	448

Har tannfeilen skapt problemer for hunden eller krevd behandling hos veterinær?

Navn	Prosent
Nei	91,7%
Ja	6,8%
Vet ikke	1,5%
N	132

Har din hund hatt epulis (kuler i tannkjøttet) eller tannkjøtt som vokser over tennene?

Navn	Prosent
nei	97,2%
ja	0,7%
Vet ikke	2,2%
N	457

Har hunden hatt vedvarende, tilbakevendende eller alvorlige fordøyelsesproblemer? Symptomer kan være oppkast, diare, forstoppelse, vekttap, appetittforandring.

Navn	Prosent
Ja	9,2%
Nei	88,9%
Vet ikke	2,0%
N	458

Vedvarende problemer i fordøyelsessystemet

37 hunder (8%), oppgir at hunden hatt vedvarende, tilbakevendende eller alvorlige fordøyelsesproblemer. Det er hyppig diaré og oppkast som dominerer. 5,4% har hatt magedreining

Kryss av hvis den har hatt noen av følgende mage/tarm sykdommer

Navn	Prosent
Gjentatte episoder med diare	67,6%
Gjentatte episoder med oppkast	51,4%
Gjentatte episoder med buksmerter	0,0%
Magesekkutvidelse-/magedreining	5,4%
Alvorlig tarminfeksjon (eks Parvovirus)	8,1%
Magesår/gastritt	2,7%
Kronisk diare	0,0%
N	37

Har den hatt fremmedlegeme som måtte fjernes av dyrlege?

Navn	Prosent
Ja, en gang	4,3%
JA, flere ganger	0,7%
Nei	95,0%
N	460

Har den spiserørsutvidelse ("Megaesophagus")

Navn	Prosent
Ja	0,4%
Nei	99,6%
N	459

Har hunden hatt leversykdom

Navn	Prosent
Ja	1,1%
Nei	98,9%
N	457

Har hunden hatt problemer med bukspyttkjertelen?

Navn	Prosent
Ja	0,6%
Nei	92,9%
Vet ikke	6,5%
N	463

Hvilket problem har den hatt i bukspyttkjertelen(pancreas)?

3 hunder har hatt nedsatt funksjon i bukspyttkjertelen

Navn	Prosent
Nedsatt funksjon (EPI)	100,0%
Akutt betennelse-/ Pankreatitt	0,0%
Kronisk betennelse-/Pankreatitt	0,0%
Vet ikke	0,0%
N	3

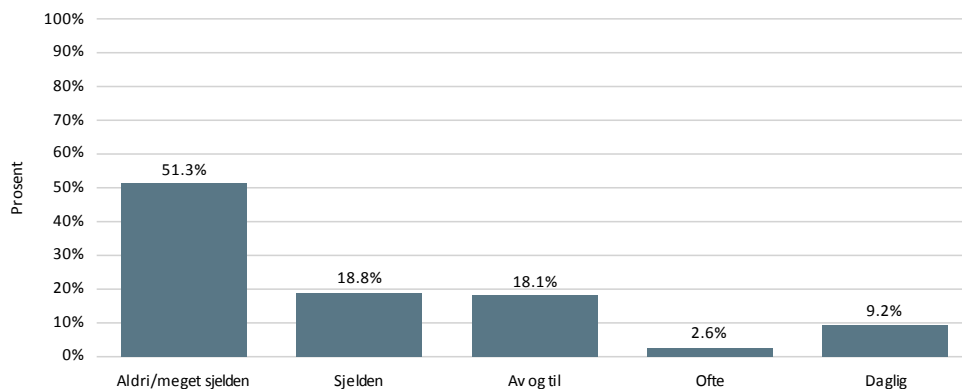
FÔRING

Diagrammene under viser hva slags fôr som blir mest brukt på rasen.

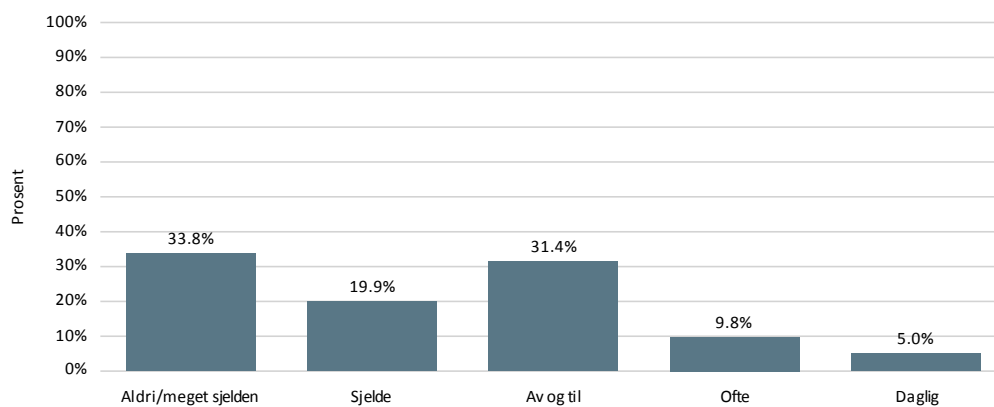
Hvor ofte bruker du tørrfôr?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	1,8%
Sjelden	0,7%
Av og til	0,4%
Ofte	2,4%
Daglig	94,7%
N	457

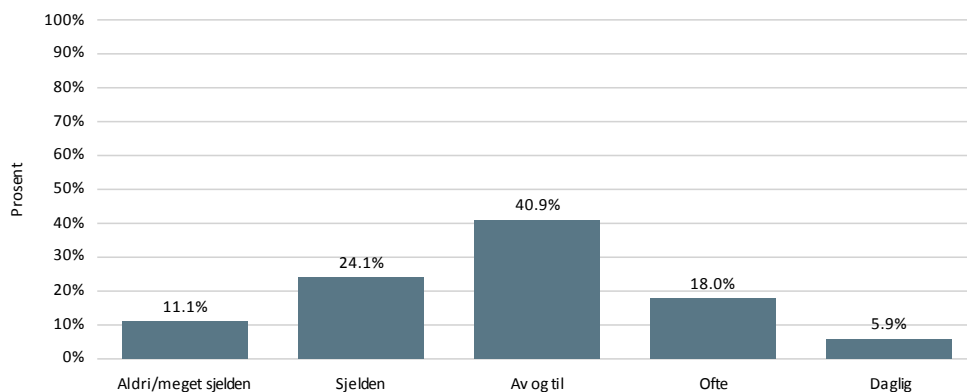
Hvor ofte bruker du ferskt/ frosset fôr?

Hvor ofte bruker du matrester?

Hvor ofte gis tyggesaker, svineører o.l.?

Har hunden hatt brokk?

Navn	Prosent
Ja	1,5%
Nei	95,9%
Vet ikke	2,6%
N	464

Hva slags brokk?

6 av 7 hunder ed brokk hadde navlebrokk

Navn	Prosent
Navlebrokk	85,7%
Lyskebrokk	0,0%
Annet	14,3%
N	7

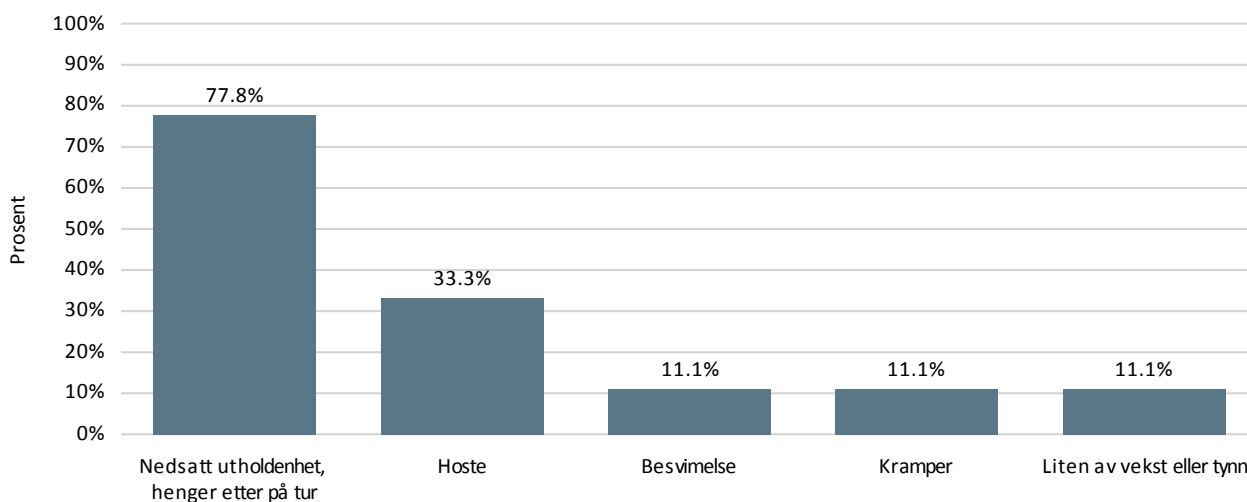
HJERTE/KAR

Har hunden hatt symptomer på hjertesykdom? (f.eks. kramper, besvimelse, nedsatt utholdenhet eller pustebesvær)

2,6% oppgir at hunden har hatt symptomer på hjertesykdom

Navn	Prosent
Ja	2,6%
Nei	95,7%
Vet ikke	1,7%
N	462

Hvilket/hvilke symptomer på hjertesykdom har hunden hatt? Flere valg mulig

Har hunden en eller flere kjente hjerteproblemer?

2,4% oppgir at hunden har bilyd i hjertet

Navn	Prosent
Nei	96,7%
Medfødt hjertefeil	0,2%
Hjertemuskelsykdom	0,2%
Hjerterytmeforstyrrelser	0,0%
Bilyd	2,4%
Klaffefeil	0,2%
Hjertesvikt	0,9%
N	458

En hund med klaffefeil oppgir diagnosen "endokardiose"

En hund er oppgitt med hjertemuskelsykdom med ukjent diagnose

LUFTVEIER

5 % av eierne svare ja på det generelle spørsmålet om hunden har «hatt symptom på sykdom i luftveisorganene (nese, luftrør, lunger)»

Har hunden hatt symptom på sykdom i luftveisorganene (nese, luftrør, lunger)? F.eks tungpustethet, rennende nese, nysing, pesing?

Navn	Prosent
Ja	5,0%
Nei	91,3%
Usikker	3,7%
N	462

Kryss av dersom du kjenner årsaken til hundens problemer

Legg merke til at prosentene er regnet ut i fra bare 8 hunder og viser en veldig grov fordeling

Navn	Prosent
Nesekatarr, snue, rhinitt	75,0%
Bronkitt	25,0%
Lungebetennelse	25,0%
Tracheal kollaps (luftrør som kollapser)	0,0%
N	8

Det var egne spørsmål om Kennelhoste (20,5%) og nesemidd (5,5%)

Har hunden fått diagnosen nesemidd?

Navn	Prosent
Nei	93,6%
Ja	5,5%
Vet ikke	0,9%
N	456

Har hunden hatt kennelhoste?

Navn	Prosent
Nei	76,7%
Ja	20,5%
Vet ikke	2,8%
N	459

ØYESYKDOMMER

Har eller har hunden noen gang hatt en øyesykdom?

Anmerkninger på øye er registrert hos relativt få av hundene. Det dreier seg om øyebetennelser og en med entropion(innbøyd øyelokk). 5 hunder har hatt sår eller skade på hornhinnen

Har, eller har hunden noen gang hatt sykdom i øye/øyelokk(herunder entropion/ektropion)?

Navn	Prosent
Ja	3,7%
Nei	94,4%
Vet ikke	1,9%
N	462

Har hunden hatt sykdom i eller problemer med noe av det følgende? Flere valg mulig. Senere kan du spesifisere det du har merket av.

Obs: Prosentene gjelder 18 hunder

Navn	Prosent
Hornhinnen	0,0%
Øyebetennelse/øyekatarr	77,8%
Øyelokk/blinkhinne	27,8%
Linsen	0,0%
Regnbuehinnen	0,0%
Netthinnen	0,0%
N	18

Blandt de 18 hundene som oppgir problemer med øyesykdommer, oppgir størstedelen øyebetennelse/øyekatarr

Har hunden noen gang hatt sår eller skade på hornhinnen?

Navn	Prosent
Ja	2,2%
Nei	97,8%
N	458

Hvor ofte har hunden hatt øyebetennelse/øyekatarr? Velg det svaret du synes er nærmest

Navn	Prosent
1-2 ganger i løpet av livet	84,6%
1-2 ganger i året	7,7%
3 eller flere ganger i året	0,0%
Mer eller mindre kontinuerlig	7,7%
N	13

Sykdom i ØYELOKK, har hunden hatt noe av det følgende? Flere valg mulig

Lite problemer med øyelokk er oppdaget, bare 4 hunder.

Navn	Antall
Trange eller tette tårekanaler	1
Ekstra øyehår	0
Kul/svulst på øyelokk	0
Innoverbøyde øyelokk (entropion)	2
Hengende øyelokk (ektropion)	0
"Cherry eye" prolaps av tårekjertelen	1
N	4

Har hunden vært øyelyst?

Navn	Prosent
Ja	7,3%
Nei	78,0%
Vet ikke	14,7%
N	463

Når ble hunden øyelyst sist

Navn	Prosent
Ca 1 år siden	17,6%
2-4 år siden	26,5%
Mer enn 5 år siden	32,4%
Husker ikke	23,5%
N	34

Hvordan bedømmer du hundens syn?

Navn	Prosent
Meget bra (normalt)	95,4%
Litt nedsatt	3,7%
Dårlig	0,9%
Blind	0,0%
N	458

Har hunden Progressiv Retinal Atrofi (PRA)?

Navn	Prosent
Nei	52,7%
Ja	0,7%
Vet ikke/ikke undersøkt	46,6%
N	461

Har hunden hatt andre øyesykdommer?

Navn	Prosent
Nei	95,9%
Retinal dyslasi	0,0%
PPM-persisterende pupillmembran	0,0%
Annet	0,7%
Vet ikke	3,5%
N	459

LEDD-SKJELETT-MUSKEL

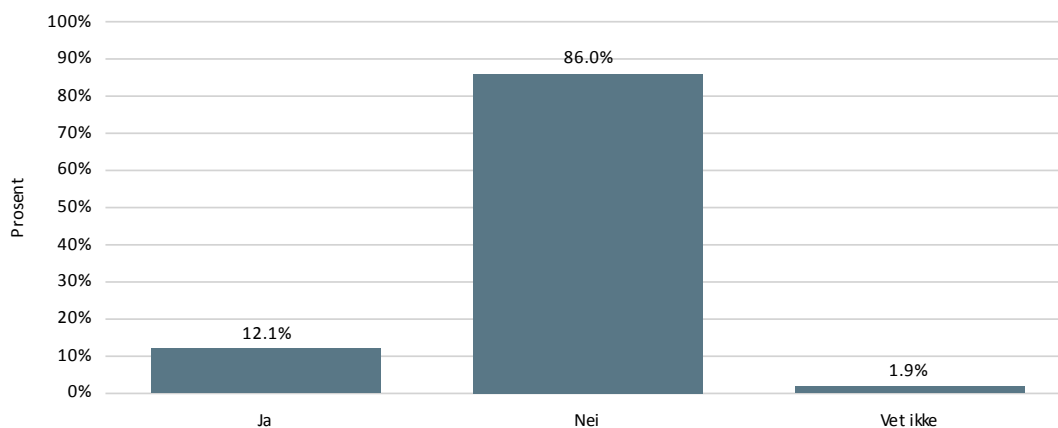
For 12,1% av hundene oppgis det problemer i ledd/muskel (dvs ca 55 hunder)

Uspesifikk halthet

Ingen hunder oppgitt med uspesifikk hlthet

Spondylose

Er oppgitt hos enkelte hunder. Det er gitt litt ulike svar i ulike spørsmål

Har hunden (el har hatt) sykdom i ledd, muskel eller skjelett?**Har hunden hatt noe av de følgende leddproblemer? Flere valg er mulig**

Navn	Prosent
Osteochondrose/bruskløsning (fortykket/løs bit av leddbrusk)	23,7%
Artrose (forkalkning)	42,1%
Leddbtennelse	5,3%
Korsbåndskade	2,6%
Løs kneskål – patellaluksasjon	0,0%
Halthet	34,2%
Vet ikke	18,4%
N	38

Har hunden hatt noen av muskel-skjelettproblemene under? Flere valg er mulig

Navn	Antall	Prosent
Stivhet	40	74,1%
Smerter	36	66,7%
Muskelsykdom	4	7,4%
Spondylose	6	11,1%
Skiveprolaps	10	18,5%
Medfødt stumphale	0	0,0%
Medfødt haleknekk	0	0,0%
Haleknekk etter skade	1	1,9%
Vet ikke	5	9,3%
N	54	

I hvilket/hvilke ledd hadde hunden din osteochondrose

De fleste hadde osteochondrose i **skulderledd**, men merk at prosentene er regnet bare fra 9 hunder

Navn	Prosent
Skulderledd	88,9%
Albueledd	0,0%
Kneledd	0,0%
Haseledd	11,1%
Vet ikke	0,0%
N	9

I hvilket ledd har din hund hatt artrose (flere svar mulig)

De fleste hadde artrose i skulderledd, men merk at prosentene er regnet bare fra 10 hunder

Navn	Prosent
Skulderledd	60,0%
Albueledd	0,0%
Hofteledd	40,0%
Kneledd	20,0%
Haseledd	20,0%
N	10

Hvor gammel var hunden din første gang den fikk diagnosen artrose?

Merk at prosentene er regnet bare fra 14 hunder

Navn	Prosent
<1 år	7,1%
1-2 år	7,1%
3-4 år	21,4%
5-6 år	14,3%
6-7 år	35,7%
> 7 år	14,3%
N	14

Korsbåndskade, på ett eller begge bein?

Kun en hund har hatt korsbåndskade, kun på ett bein

Er hundens rygg røntget (spondylose)

Ca 54 hunder er røntget, 13 er oppgitt å ha spondyloses

Navn	Antall	Prosent
Ja, fri	39	8,5%
Ja, har spondylose	13	2,8%
Nei	370	80,3%
Vet ikke	39	8,5%
N	461	

Er hunden offisielt HD røntget?

Navn	Prosent
Ja	70,5%
Nei	26,2%
Vet ikke	3,3%
N	461

Hvilken HD status har din hund?

4% av hundene er oppgitt med svak eller middels HD-grad, men husk at her vil det trolig finnes sikrere tall i NKK

Navn	Prosent
Fri – A	76,6%
Fri – B	12,3%
Svak – C	3,4%
Middels – D	0,6%
Sterk – E	0,0%
Vet/husker ikke	7,1%
N	325

For hunder med HD, ser du tegn til smerte/halthet?

23 hunder som har svart, og bare 21% av disse oppgir at hunden halter eller har tegn til smerte

Navn	Antall	Prosent
Nei, aldri	11	47,8%
Usikker	2	8,7%
Halt av og til	4	17,4%
Halter ofte	1	4,3%
Vet ikke	5	21,7%
N	23	

NERVESYKDOMMER

Kryss av hvis din hund har noe av det følgende, flere valg mulig

21 hunder har svart på at de har symptomer fra nervesystemet, ca halvparten er døve, menc ca 28% av disse har epilepsi eller epilepsilignende anfall

Navn	Prosent
Døvhhet	47,6%
Epilepsilignende anfall	23,8%
Epilepsi. Verifisert	4,8%
Aseptisk meningitt	0,0%
Annet	28,6%
N	21

REPRODUKSJONSPROBLEMER / REPRODUKSJONSORGANER

Hannhunder:

Har din hannhund hatt noen av følgende sykdommer/problemer? Flere valg mulig

Navn	Prosent
Kryptorchid - medfødt mangel på en testikkel	2,7%
Kryptorchid - medfødt mangel på to testikler	0,0%
Godartet prostataforstørrelse	5,4%
Betennelse i prostate	2,7%
Forhudskatarr	89,2%
N	37

Forhudskatarr er den vanligste utfordringen og ca 33 hannhunder har hatt dette

Du har krysset av for forhudskatarr, hvor stort er problemet?

33 hannhunder er oppgitt å ha forhdskatarr

Navn	Prosent
Drypper en sjelden gang, går over av seg selv	39,4%
Drypper av og til, god effekt av skylling/behandling	45,5%
Drypper ofte, kortvarig effekt av behandling	9,1%
Drypper mer eller mindre kontinuerlig, stadig tilbakefall etter behandling	6,1%
N	33

Har din hannhund hatt noen av følgende reproduksjonsproblemer? Flere valg mulig

Bare 8 hunder oppgir problemer i denne gruppen, var ops på at prosentene er regnet bare fra 8 hunder!

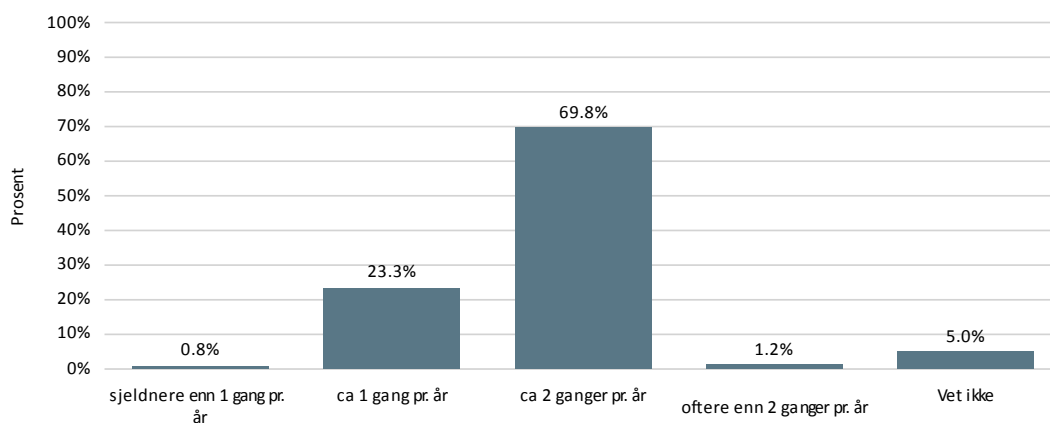
Navn	Prosent
Sterilitet	12,5%
Paret - har kull - flere tomme tisper	25,0%
Paret flere- alle tome	25,0%
Lite interessert i "klare" tisper	50,0%
N	8

TISPER**Har din hund hatt noe av det følgende? Flere valg mulig**

137 tisper har anmerkninger her og har oppgitt problemer med reproduksjon/reproduksjonsorganer. Det er innbilt svangerskap (126, (92% av 137 tisper)) som dominerer, men også en del tisper med livmorbetennelse (17 stykk)

Navn	Prosent
Livmorbetennelse	13,1%
Skjedekatarr	3,6%
Sterilitet	0,7%
Abort	0,7%
Cyste på eggstokk	0,7%
Innbilt svangerskap	92,0%
N	137

Det er litt vanskelig å gi et helt riktig estimat av forekomsten siden mange tisper er for unge til å ha hatt brunst. Det er 258 tisper over 1 år som har svart på undersøkelsen, og ca 126 som har oppgitt innbilt svangerskap. Hvis en bruker alle tisper over 1 år og alle 126 som har hatt innbilt svangerskap svarer det til ca 49% innbilt svangerskap

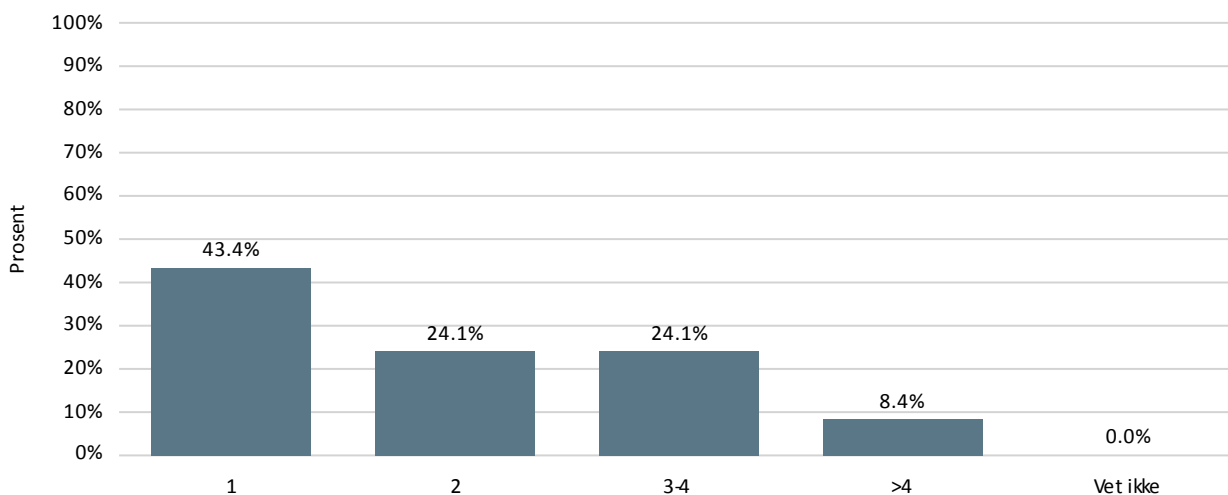
Hvor ofte har hun hatt løpetid?

Navn	Prosent
sjeldnere enn 1 gang pr. år	0,8%
ca 1 gang pr. År	23,3%
ca 2 ganger pr. år	69,8%
oftere enn 2 ganger pr. år	1,2%
Vet ikke	5,0%
N	258

Har hun hatt valper?

273 har svart på dette spørsmålet. 30% (ca 80) oppgir at tispene har hatt valper

Navn	Prosent
Nei	69,6%
Ja	30,4%
Vet ikke	0,0%
N	273

Hvor mange kull har hun hatt?**Har tisper hatt komplikasjoner ved valping?**

Navn	Antall	Prosent
Nei	48	57,8%
Ja, men løste problemet selv	6	7,2%
Ja, trengte hjelp av veterinær	7	8,4%
Ja, måtte ta keisersnitt! **	21	25,3%
Vet ikke	1	1,2%
N	83	

**** Vær oppmerksom på at dette tallet er antallet tisper som har hatt keisersnitt minst 1 gang (altså IKKE frekvensen av keisersnitt per fødsel). En slik tisper kan ha hatt 4 kull og keisersnitt bare 1 gang**

Det ser ut til at det er rapportert 83 tisper som har hatt valper, de har til sammen hatt 179 kull. Hvis man går ut fra at de tispene som har hatt keisersnitt, bare har hatt det én gang (men det vet vi egentlig ikke) så betyr det at vi har registrert fødselsproblemer i minst 34/179=19% av KULLene og keisersnitt i 21/179=12% av KULLene

Hva var årsaken til problemet?

Navn	Prosent
Feilstilling hos valp(er)	17,6%
For store valper	5,9%
Ingen eller svake veer	38,2%
Veene avtok over tid	38,2%
Andre	20,6%
Vet ikke	2,9%
N	34

Har hun noen gang fått misdannede valper?

Navn	Prosent
Nei	80,7%
Ja	13,3%
Vet ikke	6,0%
N	83

Hvilke misdannelser har valpen(e) hatt?

Legg merke til at prosentene under bare gjelder 10 hunder, altså usikre prosenttall, og viser i hovedsak hvilke misdannelser som er observer minst en gang

Navn	Prosent
Haleknekk	30,0%
Hareskår	10,0%
Ganespalte	30,0%
Bukbrokk	0,0%
Annet	40,0%
Vet ikke	20,0%
N	10

Har parringsklar tisper avvist hannhund?

Navn	Prosent
Nei, aldri	42,9%
Har hendt	10,6%
Ikke uvanlig	1,8%
Svært ofte	3,1%
Vet ikke	41,6%
N	226

Har tisper hatt problemer med å bli drektig etter paring?

Navn	Prosent
Nei	44,2%
Ja	4,9%
Vet ikke	51,0%
N	206

NYRE/URINVEIER

Kryss av hvis din hund har hatt noen av det følgende, flere valg mulig

Navn	Prosent
Akutt nyresvikt	7,5%
Kronisk nyresvikt	7,5%
Protein - loosing nephropaty	0,0%
Progressive Nephropathy/Renal Dysplasi PNP/RD	1,3%
Familiær nefropati	1,3%
Nyrebekkenbetennelse	0,0%
Urinveisinfeksjon/Blærekatarr	65,0%
Urinstein	30,0%
Urinlekkasje	21,3%
Blæreatoni (slapp urinblære)	3,8%
N	80

Urinveisbetennelse/blærekatarr utgjør ca 53 hunder, 51 har oppgitt kjønn; 22 hannhunder og 29 tisper. 24 hunder har hatt urinstein; 21 hannhunder og 3 tisper

HORMONELLE SYKDOMMER

Har hunden din hatt en hormonell sykdom?

Registrert hos 3,7 prosent av hundene som svarer til ca 17 hunder

Navn	Antall	Prosent
Nei	407	88,5%
Ja	17	3,7%
Vet ikke	36	7,8%
N	460	

Hvilken hormonell sykdom har hunden hatt? Flere valg mulig

Legg merke til at dette gjelder 8 hunder, altså usikre prosenttall, men viser hva som har forekommet minst en gang

Hypothyreose ser ut til å være mest vanlig

Navn	Prosent
Hypothyreose (lavt stoffskifte)	62,5%
Sukkersyke (Diabetes mellitus)	12,5%
Cushings disease	25,0%
Addisons disease	0,0%
N	8

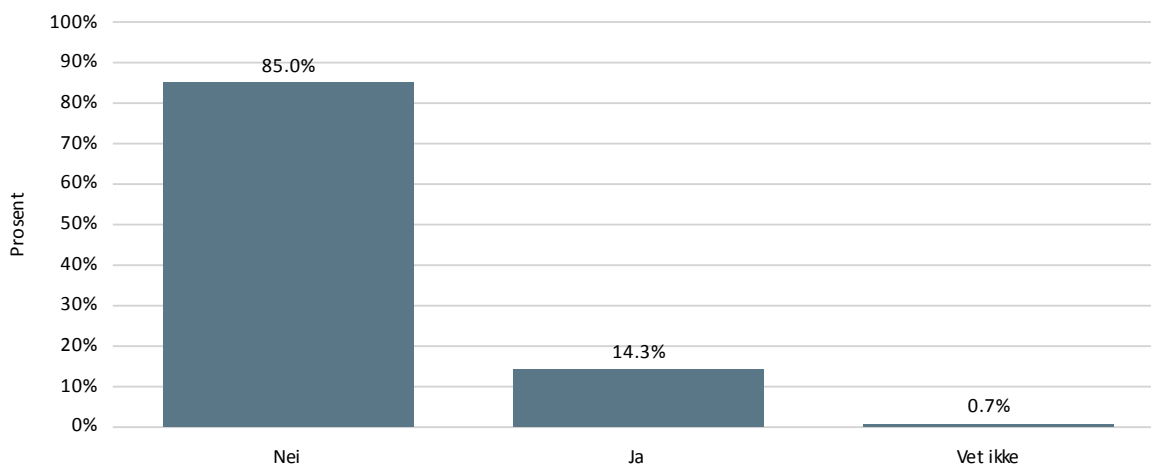
Immunsystem

2 hunder har hatt autoimmun hemolytisk anemi

KREFTSYKDOMMER

Har din hund hatt kuler, svulster, kreftsykdom?

453 har svart på dette spørsmålet, og 14,3% har hatt en eller annen form for kuler/kreft

Hvor har din hund hatt svulster eller kreftsykdom? Flere valg mulig

68 har svart. Hudsvulster og kreft i reproduksjonsorganer ser ut til å være blant de vanligste svulstene.

Navn	Antall	Prosent
Hud	27	39,7%
Fordøyelsessystemet	5	7,4%
Luftveier	1	1,5%
Reproduksjon/forplantningsorganer	12	17,6%
Urinveiene	2	2,9%
Skjelett	2	2,9%
Nervesystemet (hjernen)	2	2,9%
Bloddannende organer og immunsystemet (lymfe)	1	1,5%
Annet	14	20,6%
Vet ikke	10	14,7%
N	68	

Hudsvulster, kryss av for den eller de typene hunden har hatt

Av 25 hudsvulster er det fettkuler eller andre godartede svulster som dominerer.

Navn	Prosent
Fettkul	40,0%
Talgcyste	12,0%
Histiocytom	4,0%
Mastcelletumor/Mastocytom	0,0%
Annen godartet	52,0%
Annen ondartet	0,0%
Annen med usikker diagnose	32,0%
N	25

Kreft i fordøyelsessystemet, kryss av for den eller de typene hunden har hatt

Her er det bare registrert 3 svulster, 2 i mage og 1 i tarm

Kreft i luftveier**Kreft i skjelettet**

2 tilfeller rapportert, 2 osteosarkomer

Kreft i forplantningsorganer

4 tilfeller av testikkelkreft registrert hos hannhunder

6 tilfeller av mammatumor/brystkreft registrert, en av disse hadde også kreft i livmor

1 tilfelle av blærekreft

Kreft i bloddannende organer og immunsystemet (lymfe)

Ikke registrert

BEDØVELSE/NARKOSE/MEDISINER- BIVIRKNINGER

Har hunden vist unormal reaksjon på bedøvelse eller narkose?

Navn	Prosent
Vet ikke, aldri fått bedøvelse eller narkose	18,7%
Nei, antagelig helt normalt	74,9%
Trenger mer enn vanlig	3,0%
Trenger mindre enn vanlig	1,4%
Sovner veldig dypt	2,1%
Våkner veldig sent	1,4%
N	439

Har hunden fått bivirkninger av medisiner?

450 har svart. De fleste mener at hundene ikke har bivirkninger, men noen få hunder er rapportert å reagere både på vaksiner, parasittmidler, antibiotika og smertestillende medisiner

Navn	Prosent
Nei	88,2%
Vet ikke	6,7%
Ja, av vaksiner	1,6%
Ja, av parasittmidler	1,3%
Ja, av antibiotika	2,0%
Ja, av smertestillende medisiner	1,8%
N	450

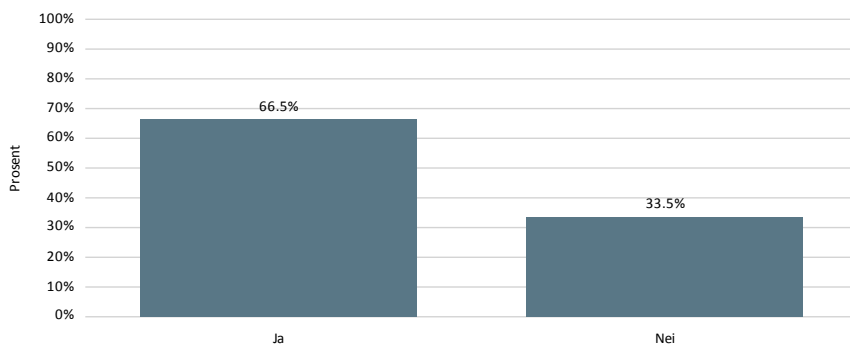
Har hunden hatt flåttbåren sykdom (borreliose, anaplasmose)

I overkant av 1% av eierne oppgir at hunden har hatt flåttbåren sykdom

Navn	Prosent
Nei	95,2%
Ja	1,3%
Vet ikke	3,5%
N	459

Lever hunden din?

463 har svart, ca 1/3 av besvarelsene gjelder hunder som er døde

Hvor gammel ble hunden din, ca antall år?

Navn	Prosent
<1	2,6%
1	1,3%
2	6,6%
3	5,3%
4	6,6%
5	4,6%
6	4,6%
7	4,6%
8	11,3%
9	9,3%
10	11,9%
11	9,9%
12	13,2%
13	6,0%
14	2,0%
15	0,0%
>15	0,0%
N	151

Gjennomsnittlig levealder på de 151 døde hundene er ca 8,1 år

Hva var dødsårsak eller årsak til avliving? Du kan sette flere kryss

155 har svart på dette spørsmålet. Den største gruppen av dødsårsaker ser ut til å være «Alderdom, ble gammel og syk», For øvrig er ledd/skjelettproblemer en viktig årsak fulgt av atferdsproblemer og kreft

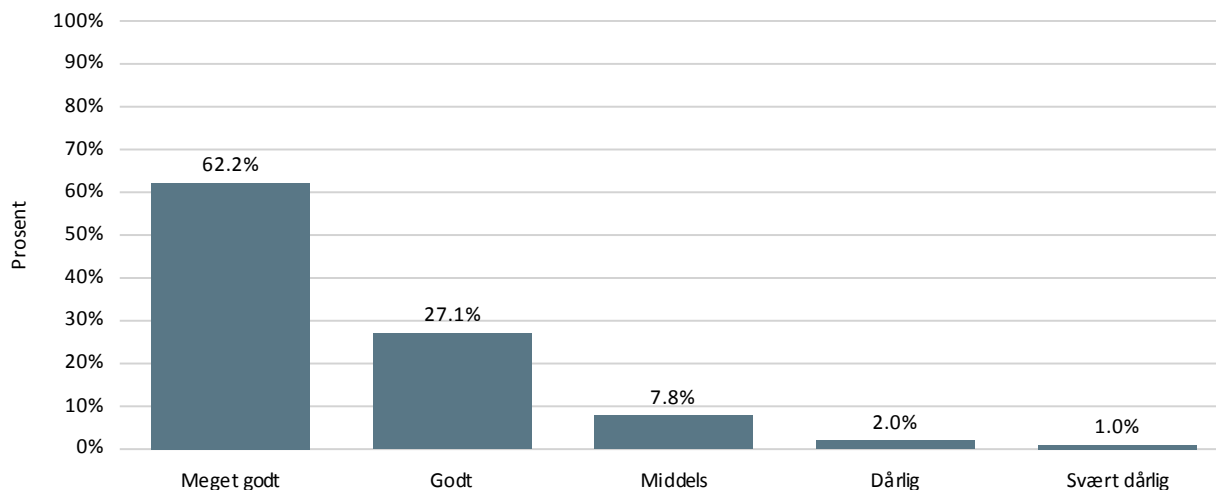
Navn	Prosent
Vet ikke	2,6%
Hudsykdom	5,8%
Hjerteproblem	5,8%
Hjerneslag	3,2%
Kreft	14,2%
Alderdom, ble gammel og syk	29,0%
Allergisk sykdom	5,8%
Ledd/skjelettproblemer	16,8%
Ulykke/skade	6,5%
Atferdsproblemer	15,5%
Nyreproblem	4,5%
Plutselig uventet død	3,9%
Annet	21,3%
N	155

Del III: Atferdsproblematikk

Atferdsdelen starter med noen generelle spørsmål om vurdering av enkelte egenskaper hos hunden og resultatene fra hver av spørsmålene gis i form av frekvenstabeller og figurer.

Hvordan er du fornøyd med hundens generelle atferd ?

399 har svart på dette (altså litt færre enn de som har svart på generell helse, der 453 svarte). 89% svarte at de er godt eller meget godt fornøyd med hundens generelle atferd.

Navn	Prosent
Meget godt	62,2%
Godt	27,1%
Middels	7,8%
Dårlig	2,0%
Svært dårlig	1,0%
N	399

Generell beskrivelse av hundens atferd

HUNDEN MIN KAN BESKRIVES SOM

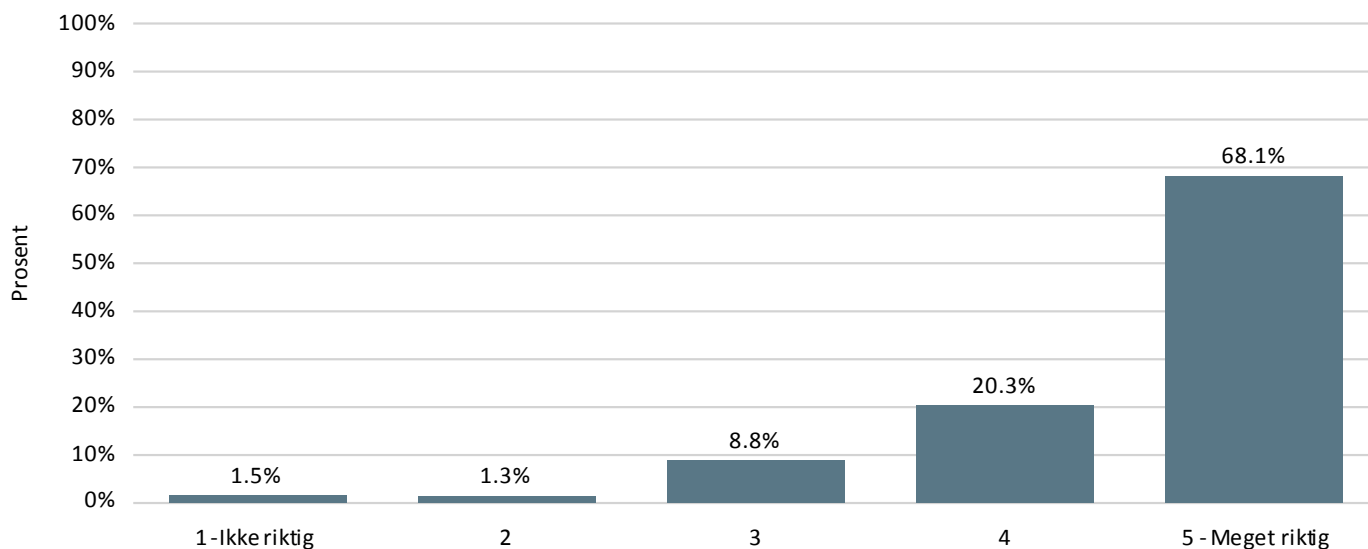
Hunden min kan beskrives som: (skala: 1:"ikke riktig", "2:lite riktig", "3:hverken riktig el galt", "4:ganske riktig", "5:meget riktig")

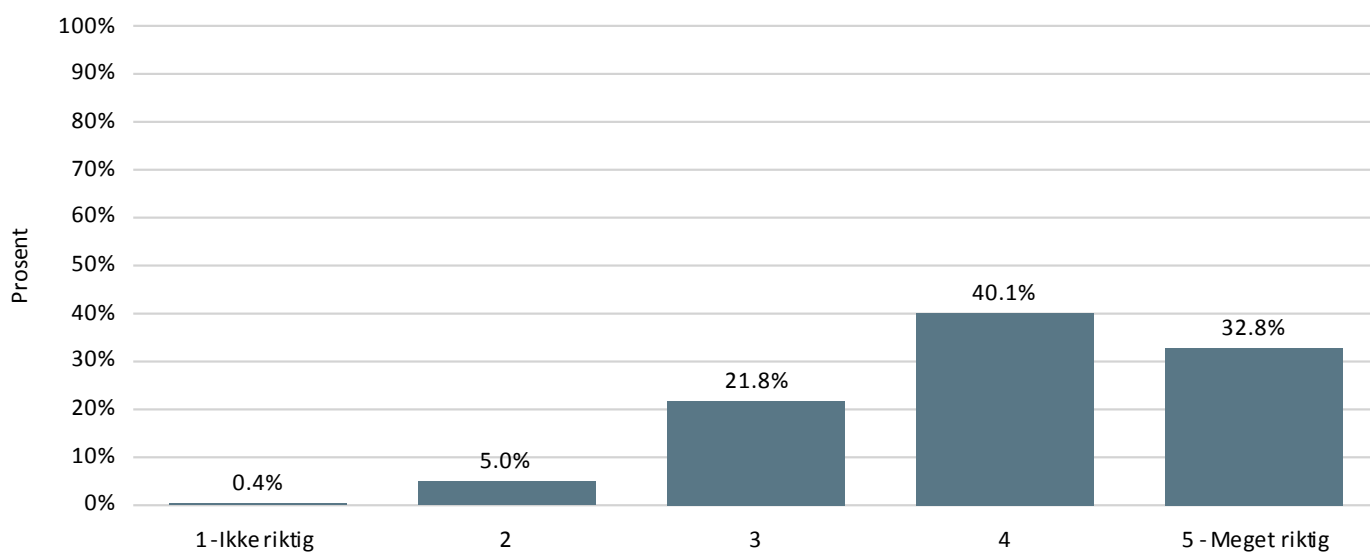
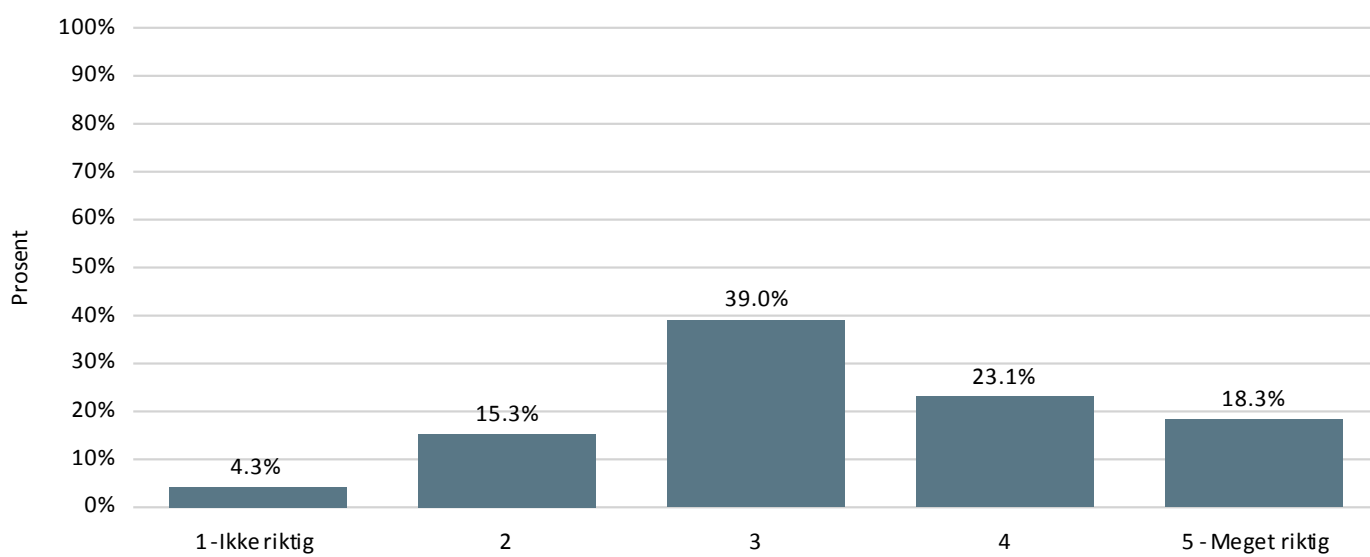
OPPSUMMERING av generelle spørsmål (N=antall som har svart på hvert spørsmål)

	1 - Ikke riktig	2	3	4	5 - Meget riktig	N
Kontaktsøkende	1,5%	1,3%	8,8%	20,3%	68,1%	464
Lettlært	0,4%	5,0%	21,8%	40,1%	32,8%	464
Tøff	4,3%	15,3%	39,0%	23,1%	18,3%	464
Nysgjerrig	0,4%	0,9%	13,2%	33,8%	51,7%	462
Trygg	2,2%	6,3%	15,7%	36,2%	39,7%	464
Selvstendig	1,9%	7,3%	22,5%	36,9%	31,3%	463
Usikker i noen situasjoner	16,3%	18,0%	29,1%	24,9%	11,7%	461
Glad	0,0%	0,9%	5,2%	12,5%	81,4%	463
Humørsyk	67,3%	13,9%	10,8%	5,8%	2,2%	462
Pysete/pinglete	37,6%	23,1%	22,9%	12,9%	3,5%	458
Full av temperament	21,6%	16,8%	35,1%	18,1%	8,5%	459
Stresset/urolog selv når det ikke skjer noe	64,0%	17,0%	9,9%	6,3%	2,8%	464

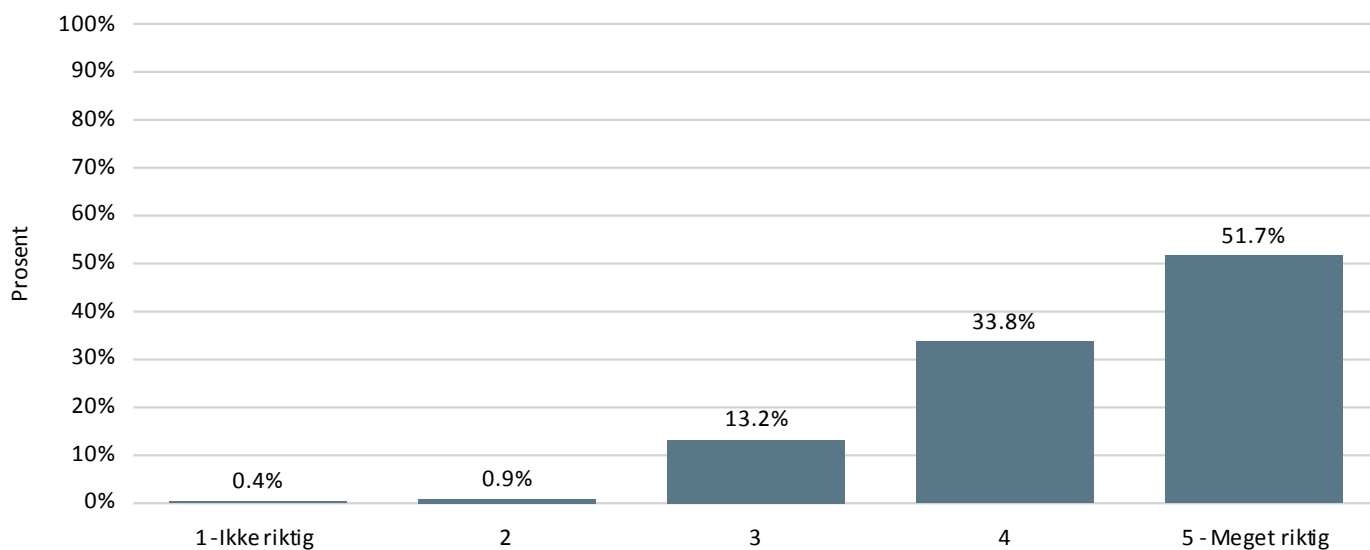
Grafer på de enkelte gerelle spørsmål

Kontaktsøkende

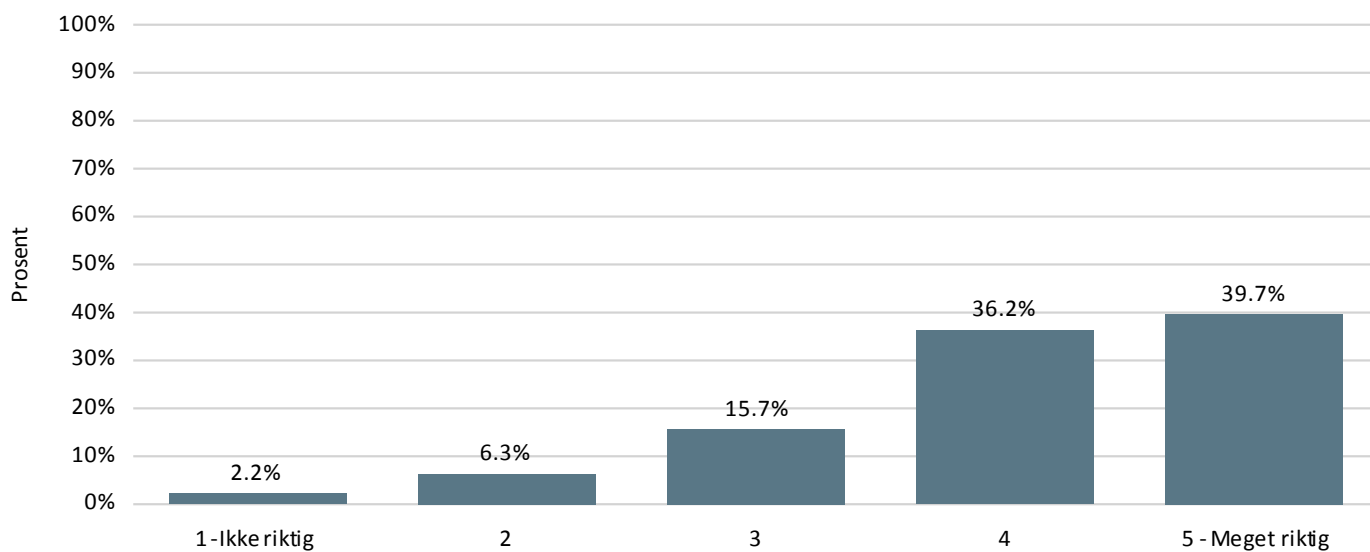

Lettlært**Tøff**

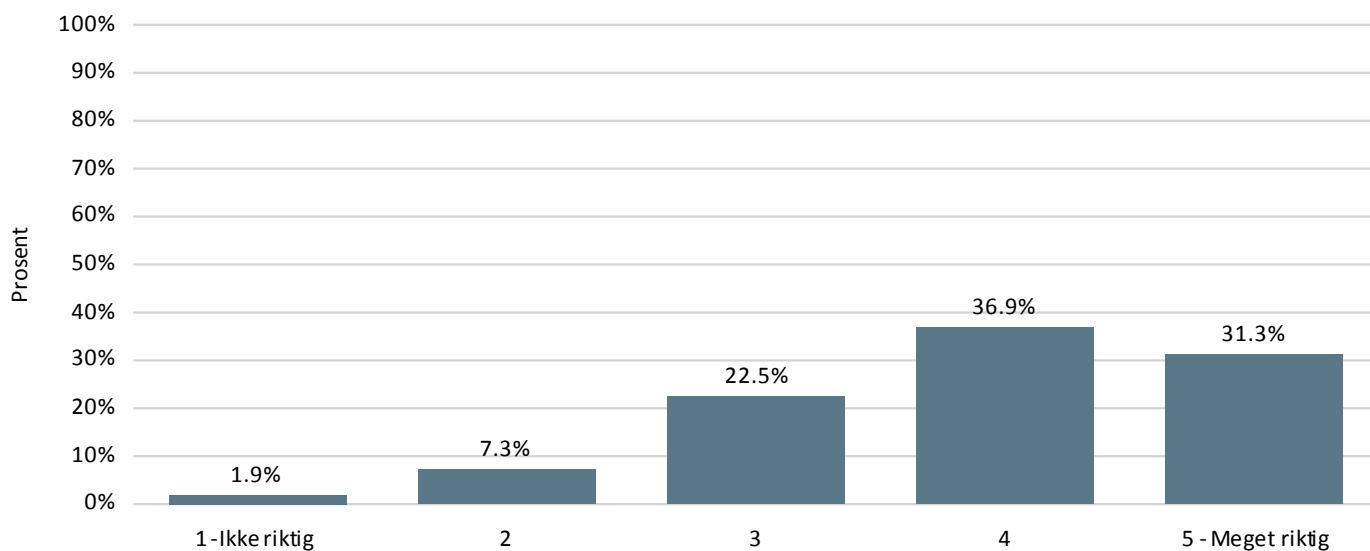
Nysgjerrig

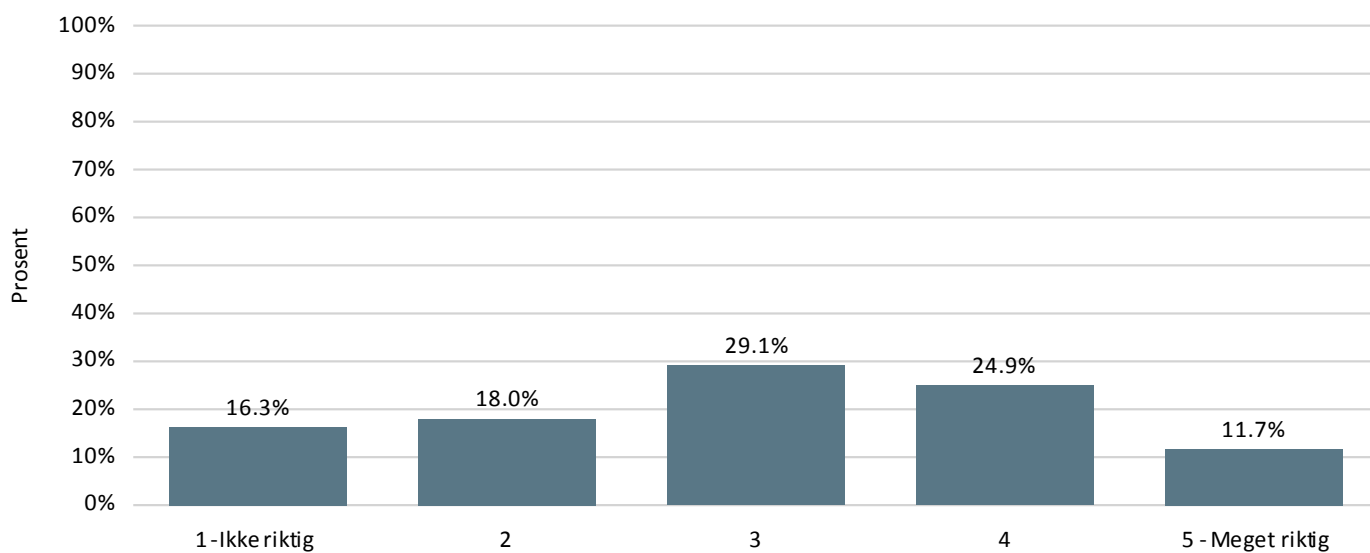
Trygg

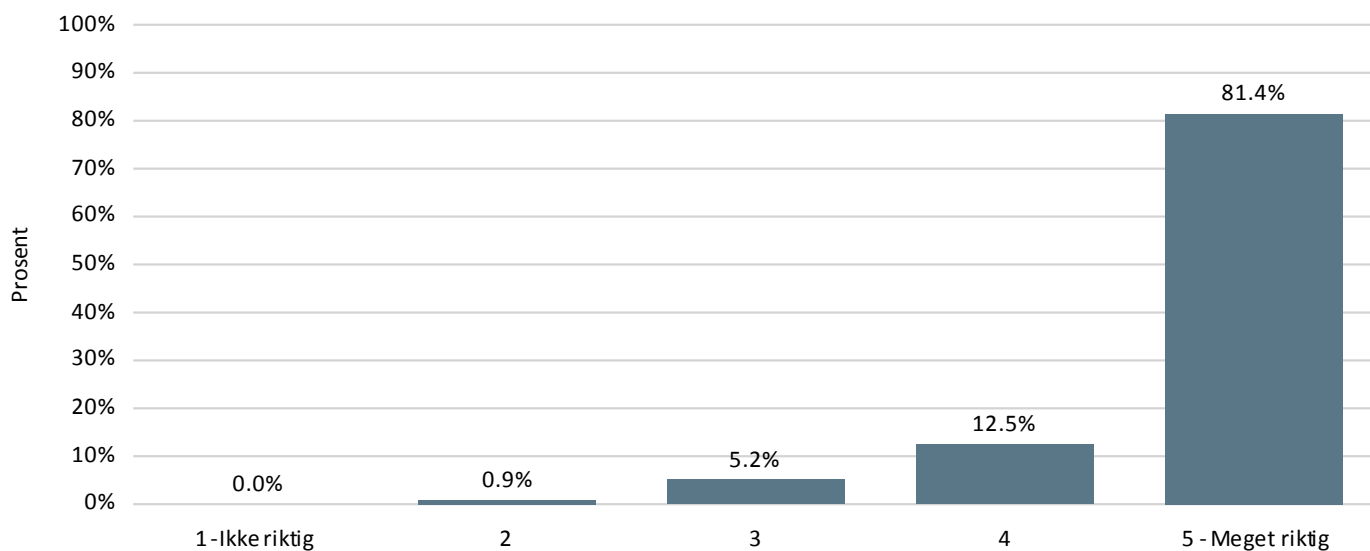
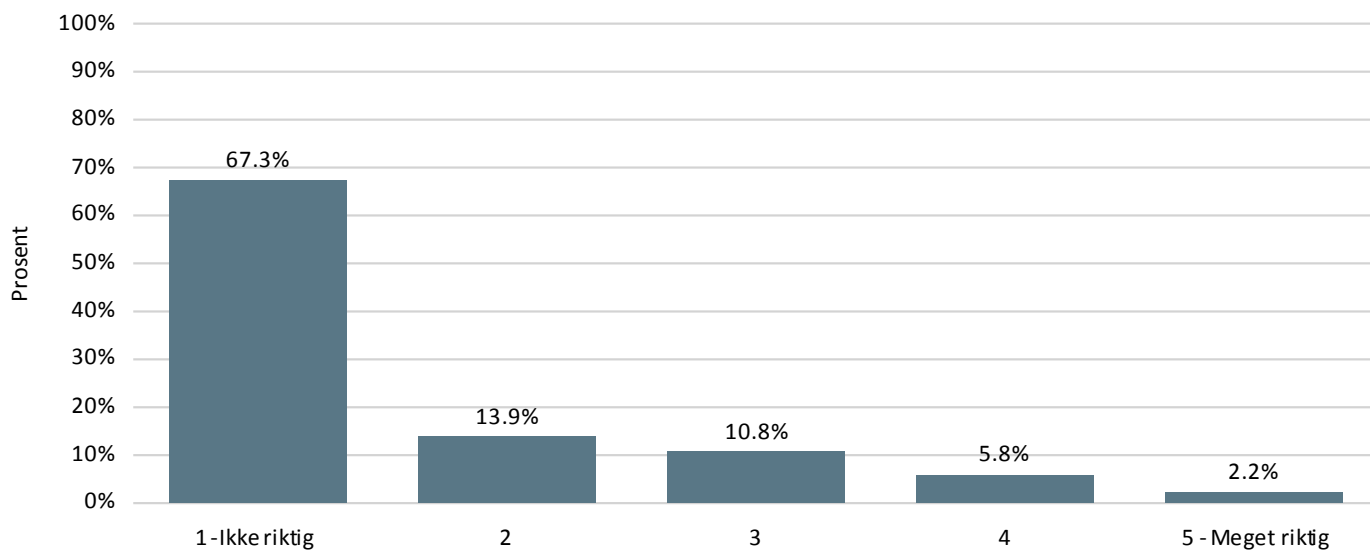

Selvstendig

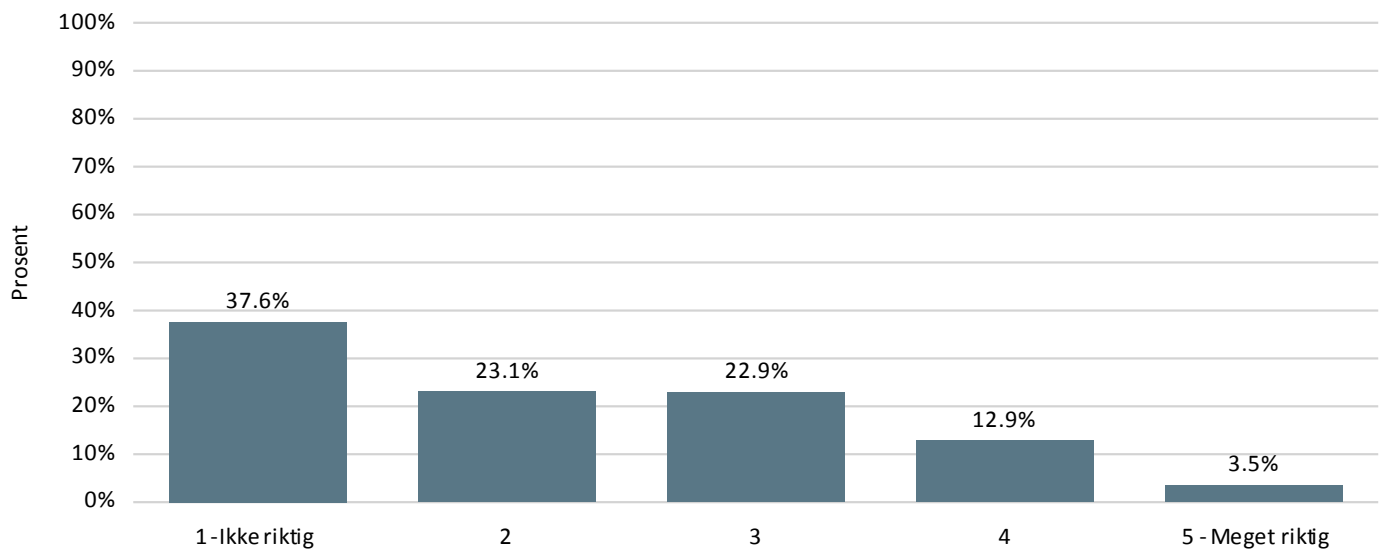

Usikker i noen situasjoner

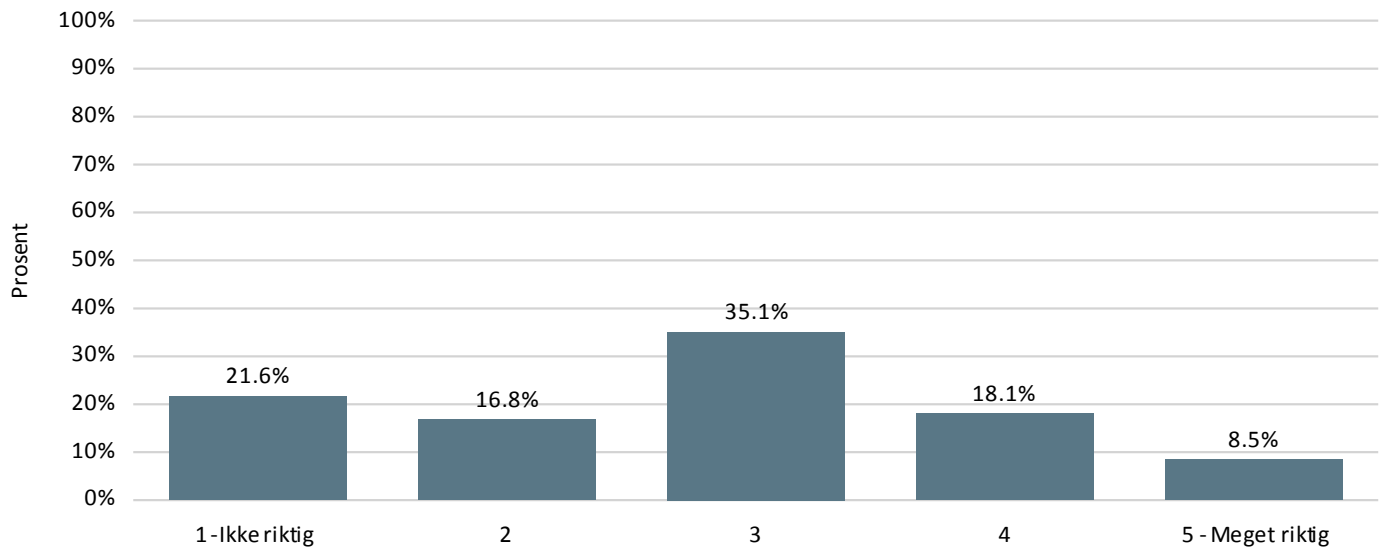

Glad**Humørsyk**

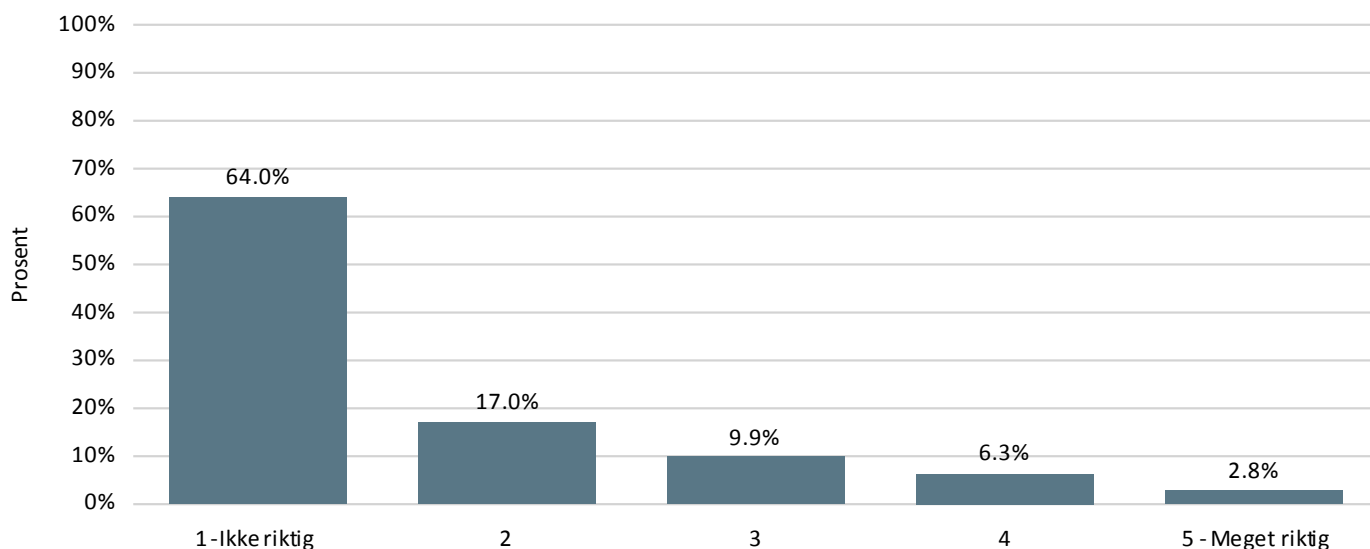
Pysete/pinglete

Full av temperament

Stresset/urolig selv når det ikke skjer noe

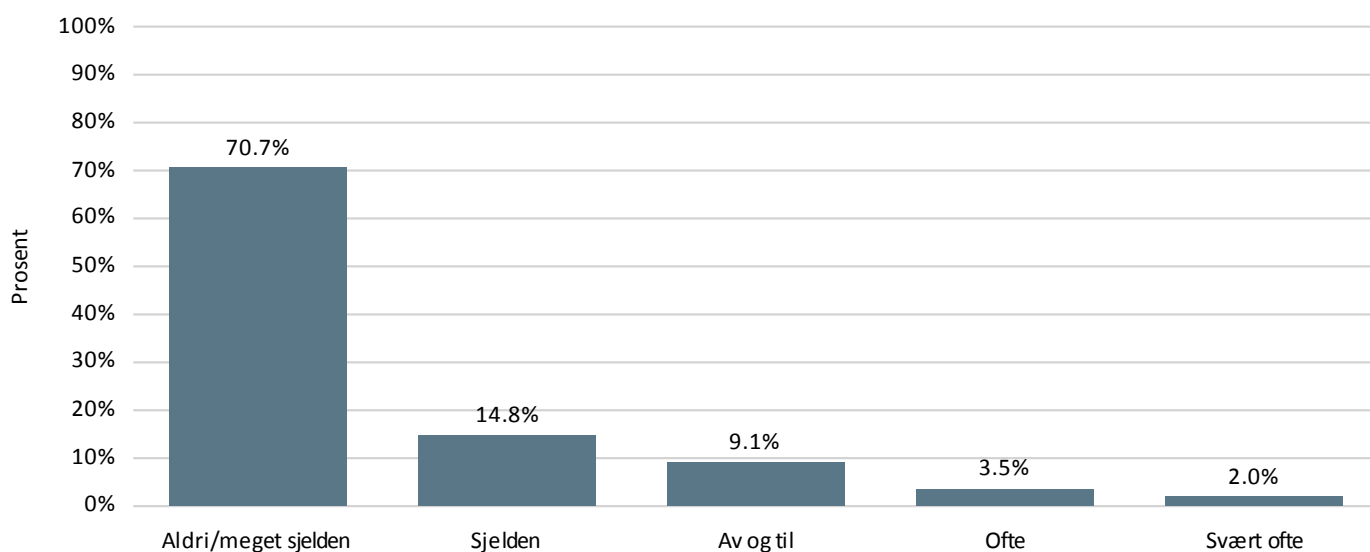

UØNSKET ATFERD OVERFOR ANDRE HUNDER LØSE HUNDER

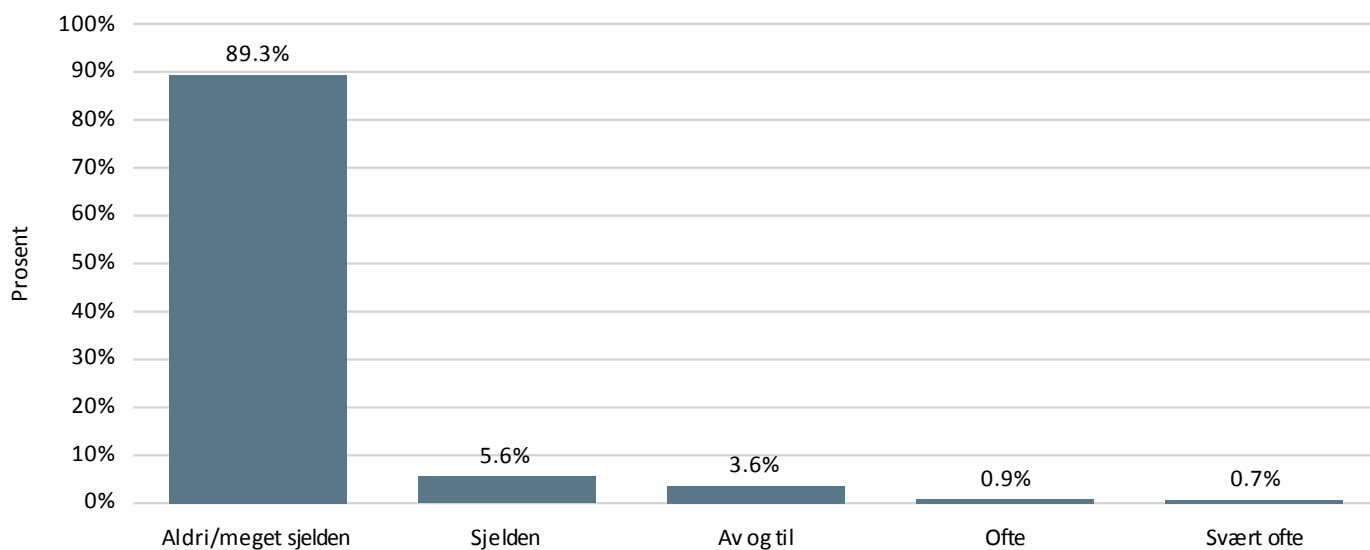
Hender det at hunden, når den er **LØS**, slåss (alvorlig) med andre hunder av

	Aldri/meget sjelden	Sjelden	Av og til	Ofte	Svært ofte	N
Samme kjønn	70,7%	14,8%	9,1%	3,5%	2,0%	460
Motsatt kjønn	89,3%	5,6%	3,6%	0,9%	0,7%	450

131. Samme kjønn

Motsatt kjønn

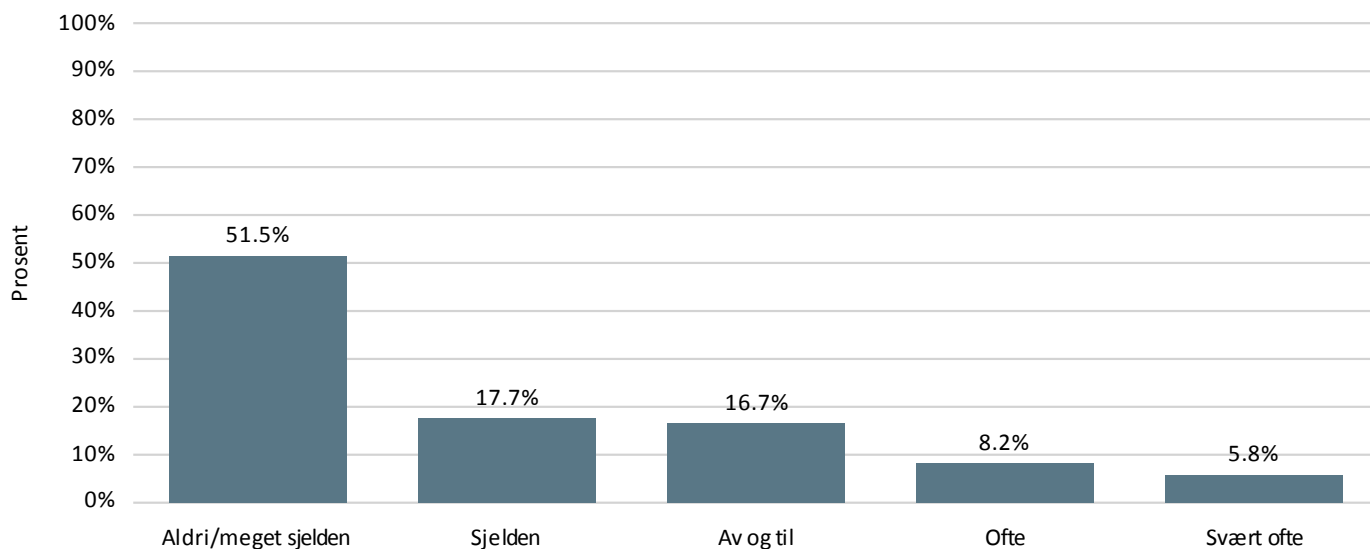

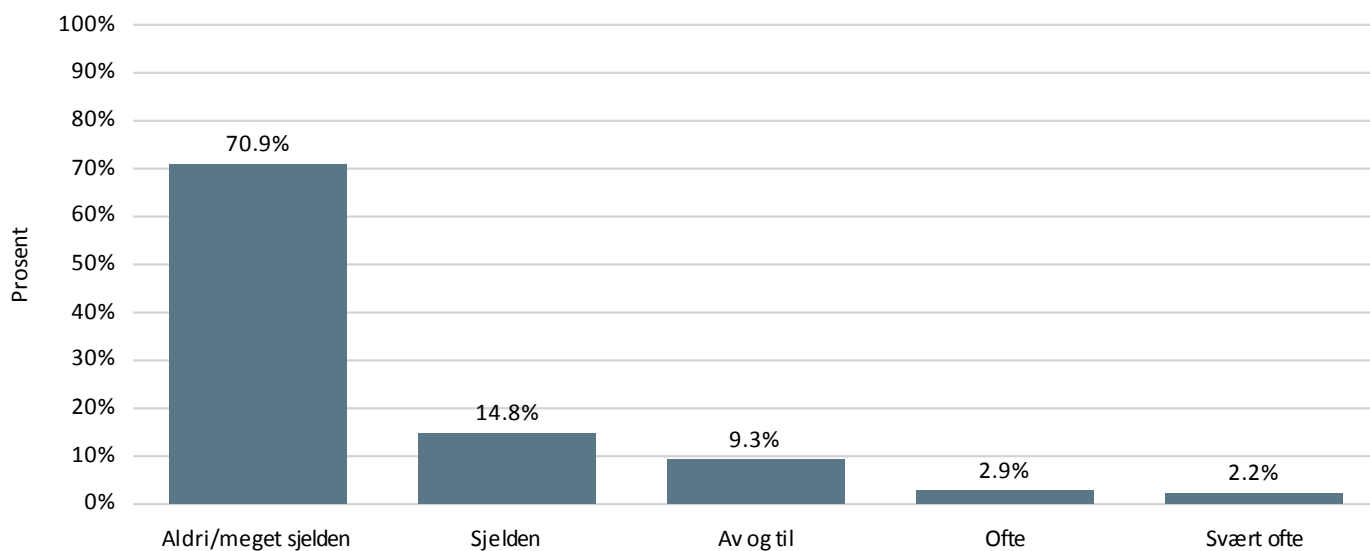
I BÅND

Hender det at hunden, når den er i **BÅND**, viser aggressive signaler eller utagerte mot andre hunder av

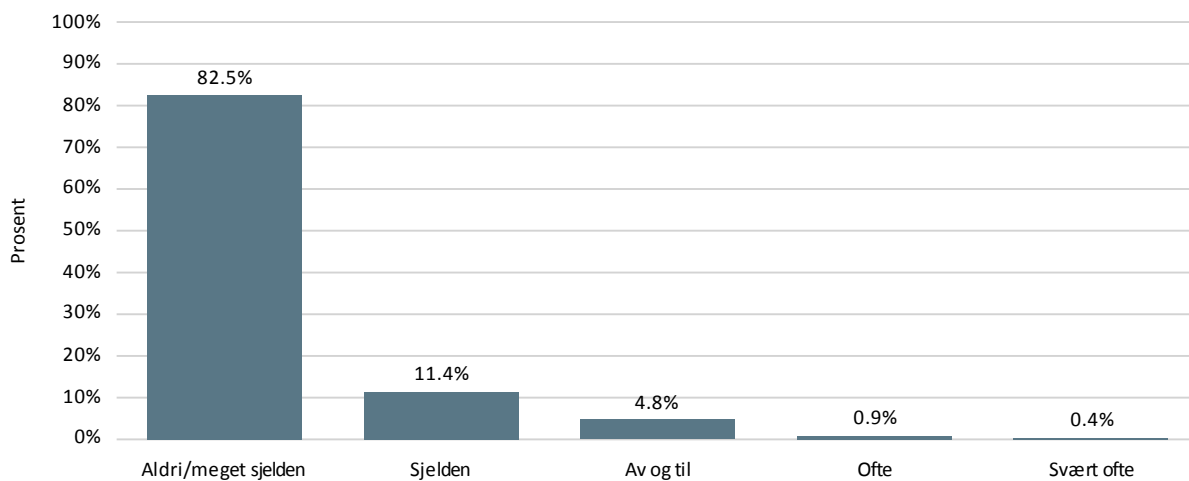
	Aldri/meget sjelden	Sjelden	Av og til	Ofte	Svært ofte	N
Samme kjønn	51,5%	17,7%	16,7%	8,2%	5,8%	462
Motsatt kjønn	70,9%	14,8%	9,3%	2,9%	2,2%	454

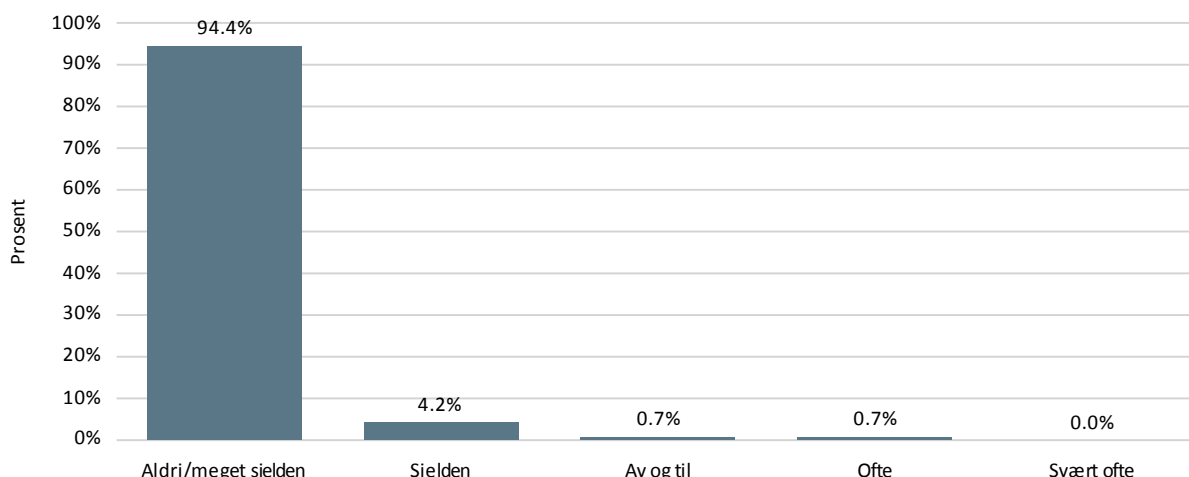
Samme kjønn

Motsatt kjønn**Har hunden noen gang bitt andre hunder,**

	Aldri/meget sjelden	Sjelden	Av og til	Ofte	Svært ofte	N
Av samme kjønn	82,5%	11,4%	4,8%	0,9%	0,4%	456
Av motsatt kjønn	94,4%	4,2%	0,7%	0,7%	0,0%	448

Av samme kjønn

Av motsatt kjønn**Hvis hunden ofte reagerer på andre hunder, kryss av hvis den reagerer spesielt på (flere valg mulig)****326 har svart**

Navn	Antall	Prosent
Store hunder	101	31,0%
Små hunder	68	20,9%
Valper	21	6,4%
Hund med høyt energinivå	72	22,1%
Annet	41	12,6%
Reagerer ikke på andre hunder	136	41,7%
N	326	

FOR VOLDSOM LEK

	Aldri/meget sjelden	Sjelden	Av og til	Ofte	Svært ofte	N
For voldsom lek med barn i familien	80,7%	11,9%	5,4%	1,9%	0,0%	462
For voldsom lek med voksne i familien	77,8%	14,2%	6,7%	1,1%	0,2%	464
For voldsom lek med fremmede voksne	87,6%	7,2%	4,4%	0,9%	0,0%	459
For voldsom lek med fremmede barn	85,9%	8,4%	4,6%	0,9%	0,2%	455

KNURRING

	Aldri/meget sjelden	Sjelden	Av og til	Ofte	Svært ofte	N
Knurring på voksne i familien	92,6%	3,0%	3,5%	0,2%	0,6%	462
Knurring på fremmede voksne	75,9%	13,7%	6,7%	1,7%	2,0%	460
Knurring på barn i familien	92,2%	4,8%	2,0%	0,7%	0,4%	459
Knurring på fremmede barn	83,7%	9,1%	5,4%	0,4%	1,3%	460

GLEFSING/NAPPING/BITING?

	Aldri/meget sjelden	Sjelden	Av og til	Noen ganger	Flere ganger	N
Glefsing/napping på voksne i familien	92,2%	4,3%	2,4%	0,6%	0,4%	464
Glefsing/napping på fremmede voksne	93,0%	4,1%	1,5%	0,7%	0,7%	460
Glefsing/napping på barn i familien	95,0%	3,5%	1,3%	0,0%	0,2%	463
Glefsing/napping på fremmede barn	95,2%	3,3%	1,1%	0,2%	0,2%	460
Bitt voksne i familien	97,6%	1,5%	0,4%	0,2%	0,2%	464
Bitt fremmede voksne	98,5%	0,7%	0,4%	0,4%	0,0%	459
Bitt barn i familien	99,6%	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%	462
Bitt fremmede barn	99,3%	0,4%	0,2%	0,0%	0,0%	460

Er atferden nevnt knyttet til fjerning av mat/godbit/leke/bytte e.l.?

Navn	Prosent
Meget sjelden	85,2%
Sjelden	4,1%
Av og til	6,6%
Ofte	2,8%
Svært ofte	1,3%
N	317

Hender det at dette skjer uprovosert/uten åpenbar grunn?

Navn	Prosent
Meget sjelden	90,2%
Sjelden	4,8%
Av og til	2,5%
Ofte	1,6%
Svært ofte	1,0%
N	315

v/bading/børsting/stelling

Navn	Prosent
Meget sjelden	93,5%
Sjelden	4,2%
Av og til	1,0%
Ofte	0,6%
Svært ofte	0,6%
N	308

Hvis et familiemedlem går mot hunden når den spiser

Navn	Prosent
Meget sjelden	92,3%
Sjelden	3,2%
Av og til	1,6%
Ofte	2,3%
Svært ofte	0,6%
N	310

163. Hvis et familiemedlem stirrer på hund?en

Navn	Prosent
Meget sjelden	95,7%
Sjelden	1,3%
Av og til	1,0%
Ofte	1,3%
Svært ofte	0,7%
N	299

164. Hvis en fremmed person prøver å klappe hunden?

Navn	Prosent
Meget sjelden	83,9%
Sjelden	7,6%
Av og til	5,6%
Ofte	2,0%
Svært ofte	1,0%
N	304

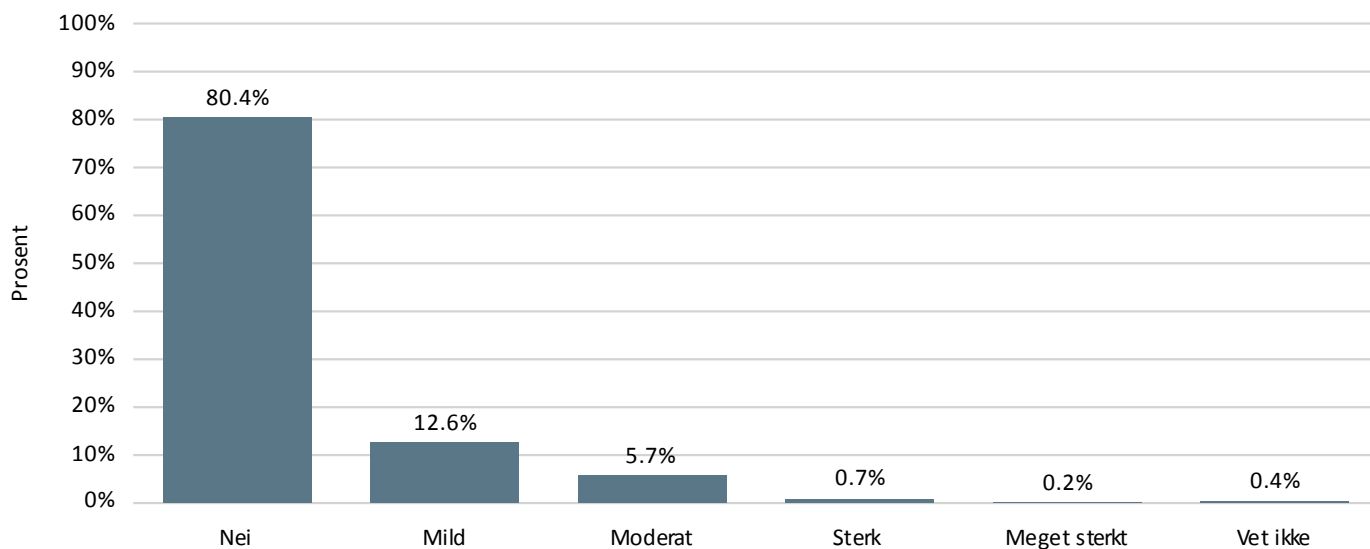
ANGST OG FRYKT| SKALA:
(1= nei, 2= mild, 3=moderat, 4=sterk, 5=meget sterk)

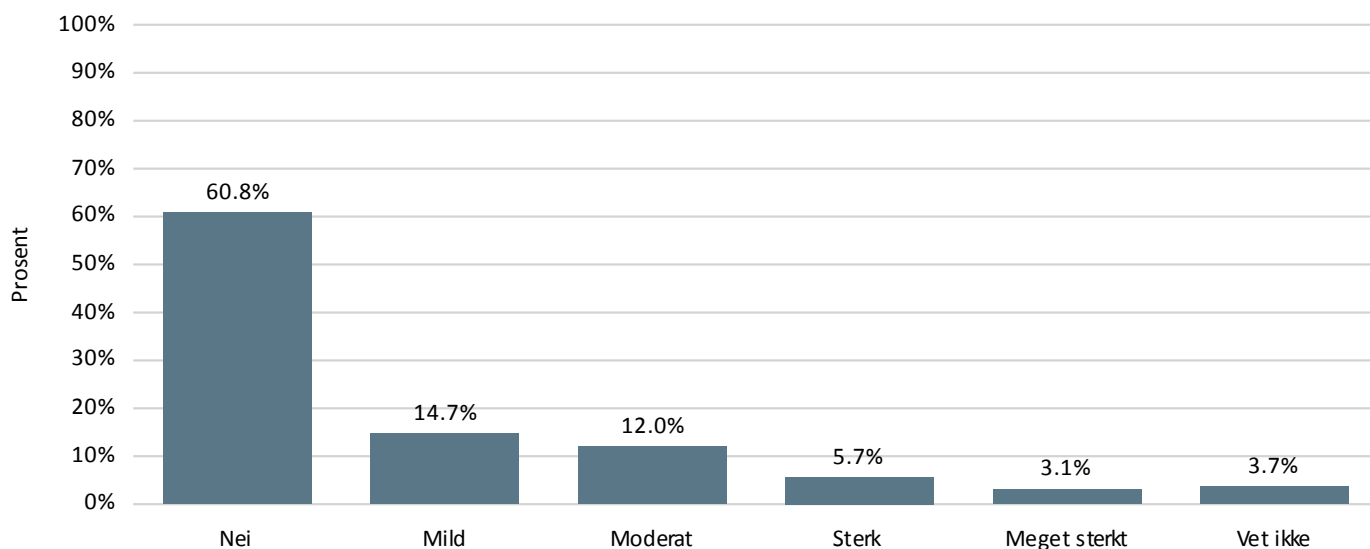
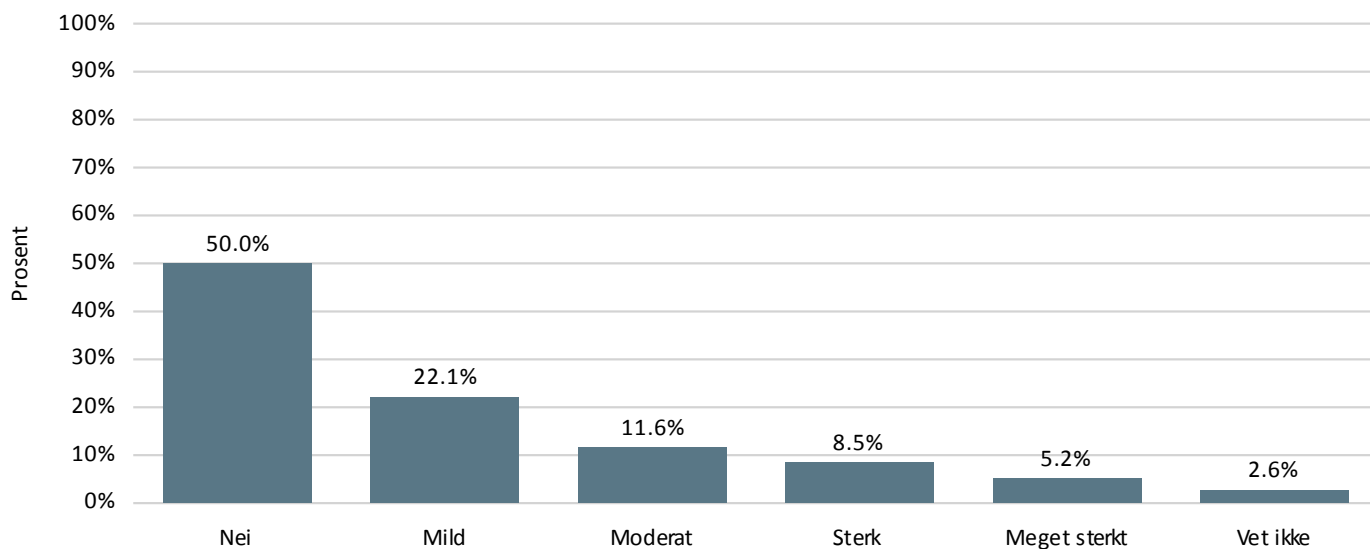
ANGST FOR LYDER

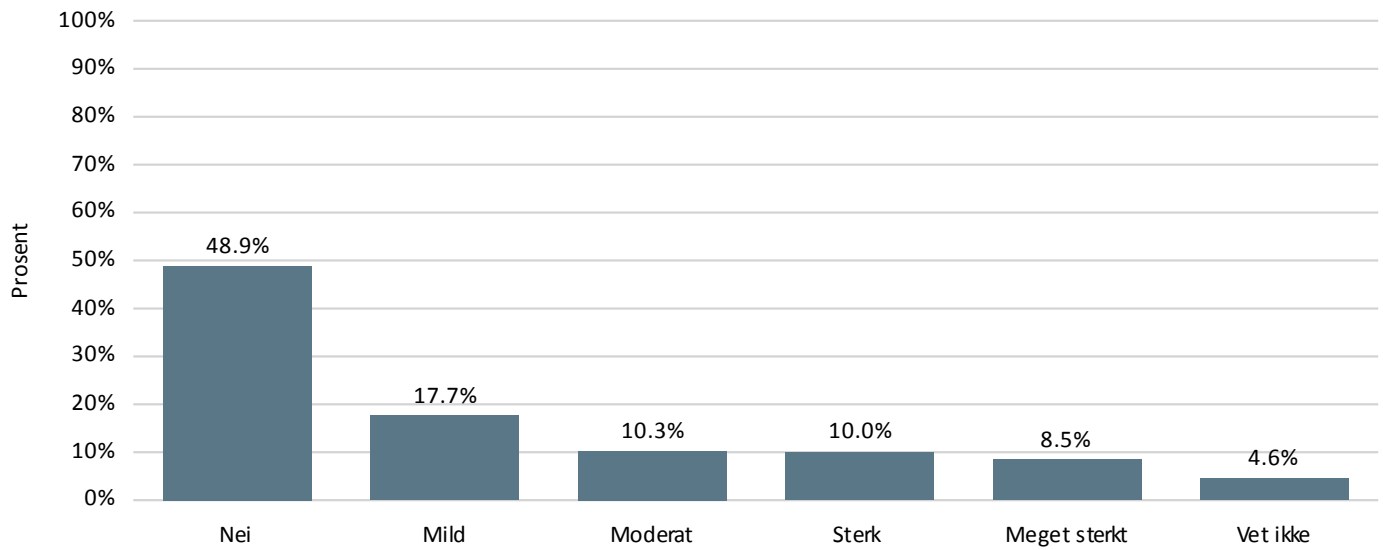
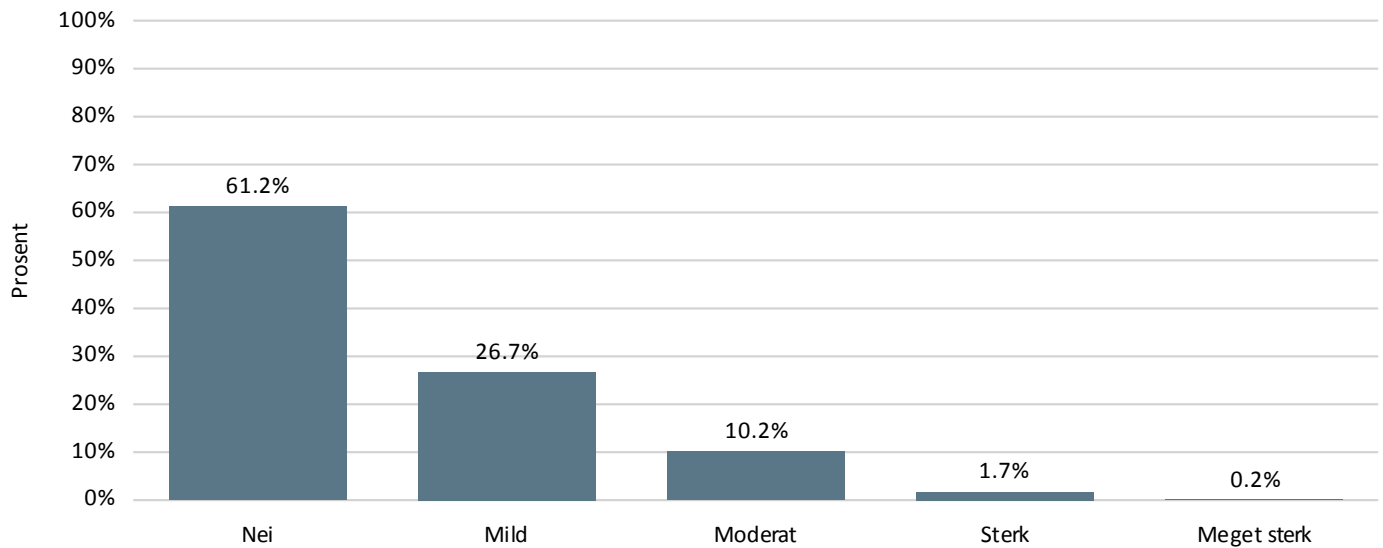
Viser hunden frykt i noen av de nevnte situasjonene?

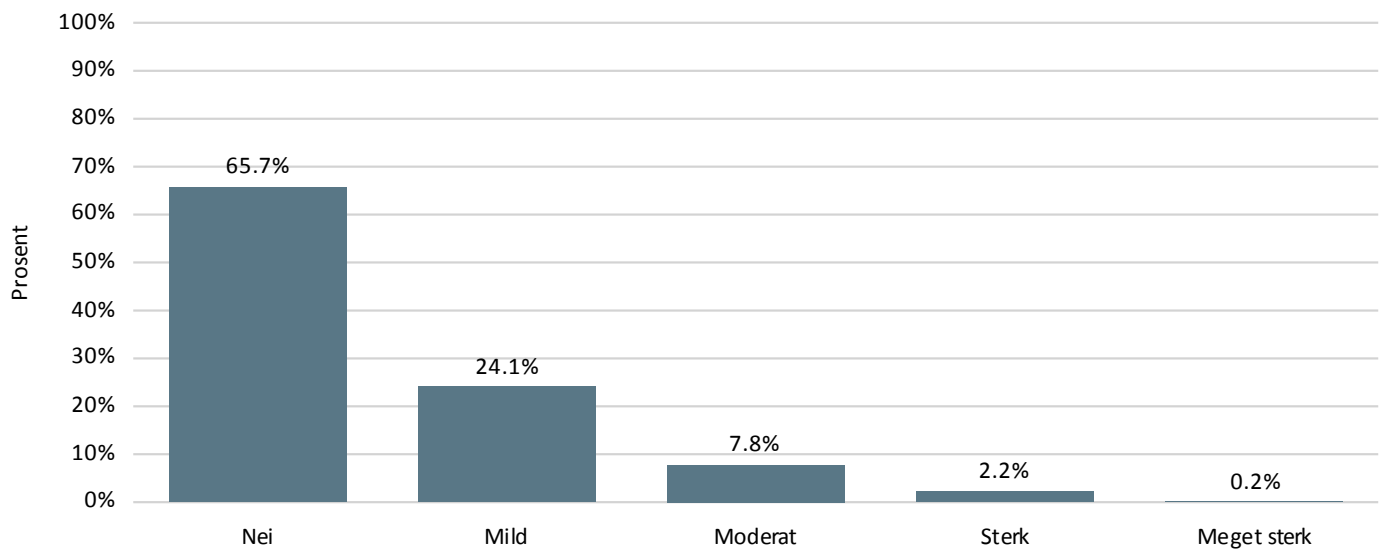
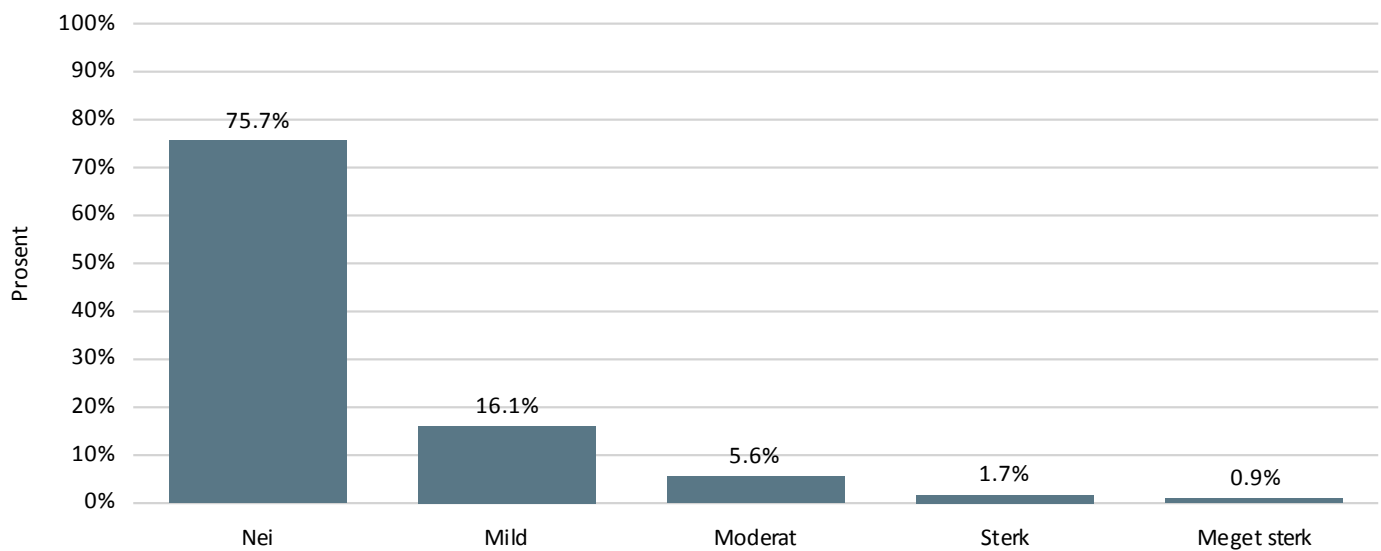
	Nei	Mild	Moderat	Sterk	Meget sterkt	Vet ikke	N
Sterk trafikk?	80,4%	12,6%	5,7%	0,7%	0,2%	0,4%	453
Tordenvær?	60,8%	14,7%	12,0%	5,7%	3,1%	3,7%	457
Skudd/høye smell?	50,0%	22,1%	11,6%	8,5%	5,2%	2,6%	458
Fyrverkeri (nyttårsaften)?	48,9%	17,7%	10,3%	10,0%	8,5%	4,6%	458

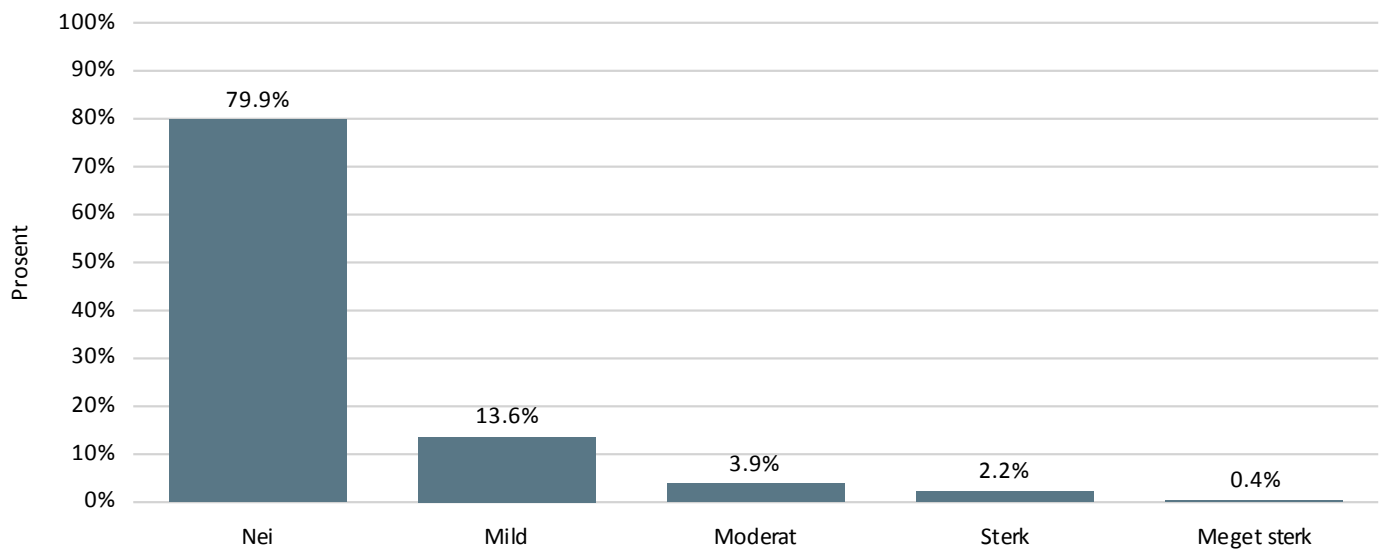
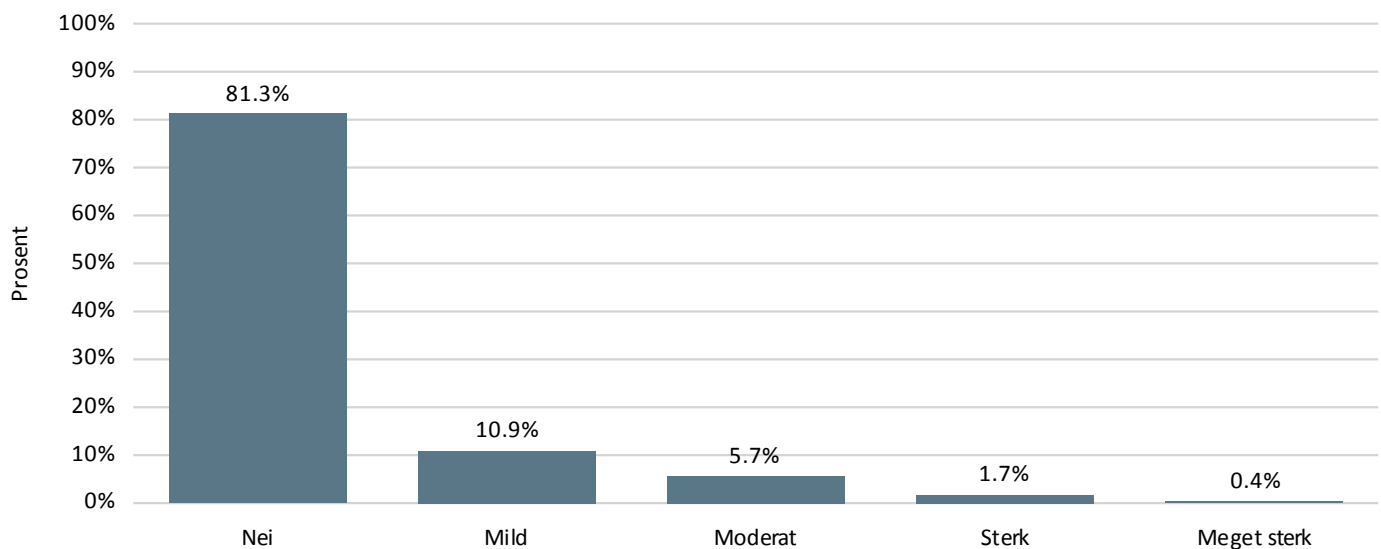
Sterk trafikk?

Tordenvær?**Skudd/høye smell?**

Fyrverkeri (nyttårsaften)?**Viser hunden angst når den for første gang blir utsatt for en ukjent situasjon (bilkjøring, heis el)?**

Er hunden redd for støyende objekter som støvsuger o.l.?**Når hunden blir børstet, badet, kloklipp o.l. av familiemedlemmer?**

Viser hunden tegn på angst når den blir forlatt alene hjemme, i bilen o.l. (separasjonsangst)?**Redd for å gå i bratte/åpne trapper?**

Navn	Prosent
Nei	81,3%
Mild	10,9%
Moderat	5,7%
Sterk	1,7%
Meget sterk	0,4%
N	460

Redd for å gå på glatte / blanke gulv?

Navn	Prosent
Nei	90,3%
Mild	5,6%
Moderat	2,6%
Sterk	1,5%
Meget sterk	0,0%
N	463

Redd for hund av samme/større størrelse?

Navn	Prosent
Nei	69,7%
Mild	16,2%
Moderat	7,7%
Sterk	4,2%
Meget sterk	2,2%
N	456

Hund av mindre størrelse?

Navn	Prosent
Nei	78,3%
Mild	11,0%
Moderat	6,1%
Sterk	2,9%
Meget sterk	1,8%
N	456

Redd for fremmed voksen mann?

Navn	Prosent
Nei	75,1%
Mild	13,4%
Moderat	6,7%
Sterk	3,9%
Meget sterk	0,9%
N	461

Fremmed voksen kvinne?

Navn	Prosent
Nei	81,7%
Mild	11,1%
Moderat	4,6%
Sterk	2,2%
Meget sterk	0,4%
N	460

Redd fremmede barn?

Navn	Prosent
Nei	83,5%
Mild	9,3%
Moderat	3,9%
Sterk	2,4%
Meget sterk	0,9%
N	462

Når en ukjent person kommer på besøk?

Navn	Prosent
Nei	78,4%
Mild	13,5%
Moderat	4,6%
Sterk	2,8%
Meget sterk	0,7%
N	458

Redd hvis fremmed prøver å klappe hunden?

Navn	Prosent
Nei	80,4%
Mild	11,5%
Moderat	5,2%
Sterk	1,7%
Meget sterk	1,1%
N	459

Hunden er redd voksne i familien?

Navn	Prosent
Nei	99,3%
Mild	0,4%
Moderat	0,2%
Sterk	0,0%
Meget sterk	0,0%
N	454

Hunden er redd barn i familien?

Navn	Prosent
Nei	97,8%
Mild	0,6%
Moderat	1,1%
Sterk	0,4%
Meget sterk	0,0%
N	462

Bjeffing på barn i familien?

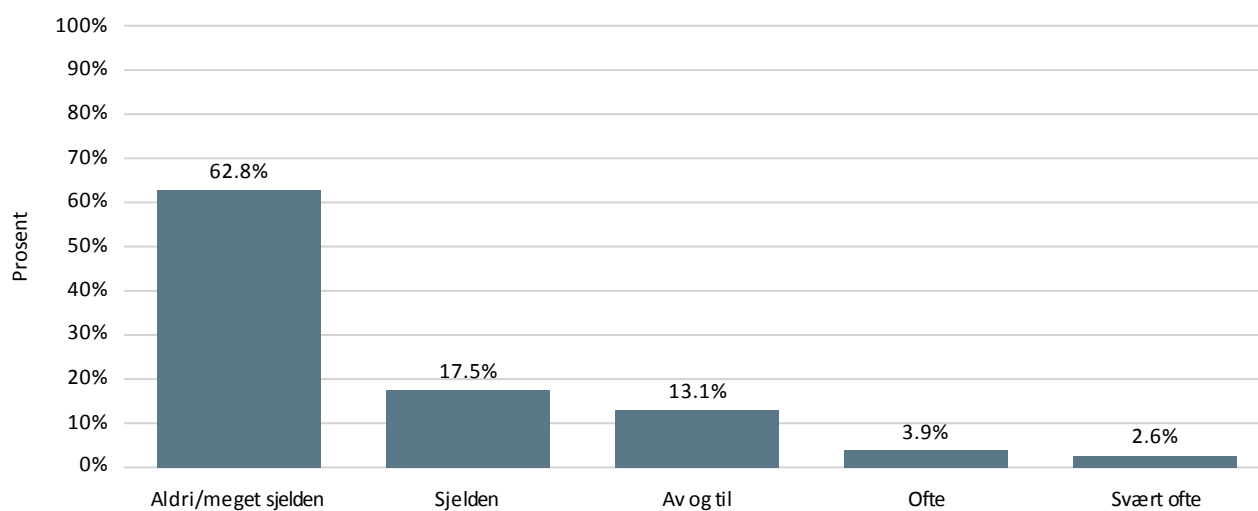
Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	86,5%
Sjelden	7,9%
Av og til	4,0%
Ofte	0,7%
Svært ofte	0,9%
N	453

Bjeffing på voksne i familien?

Navn	Prosent
Aldri/meget sjelden	87,6%
Sjelden	7,6%
Av og til	3,9%
Ofte	0,7%
Svært ofte	0,2%
N	460

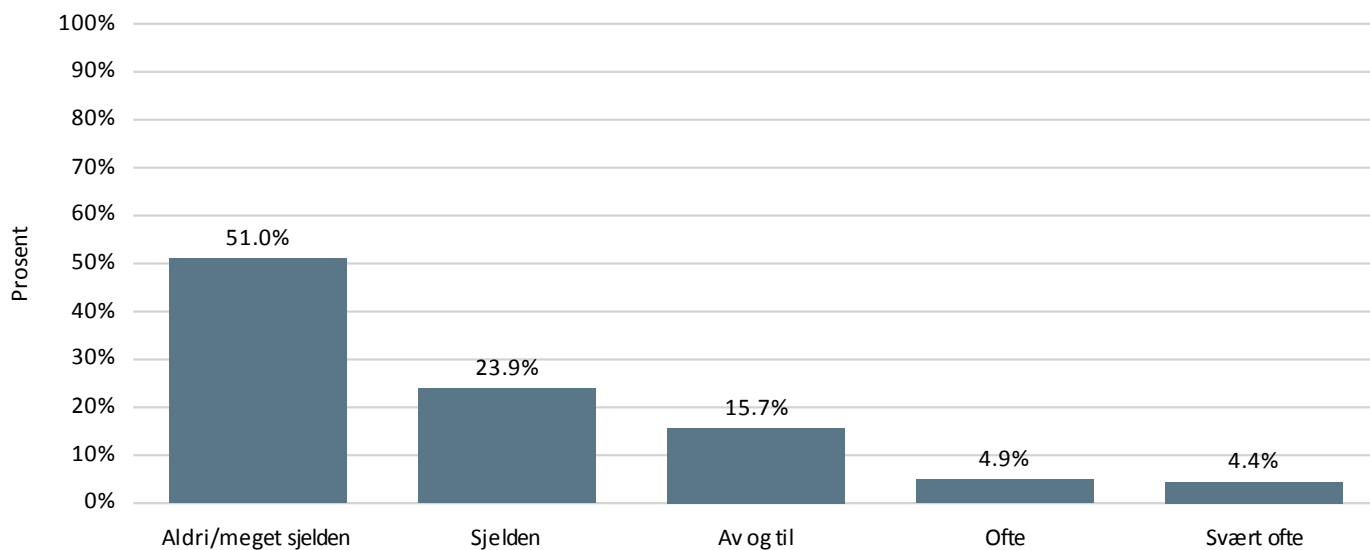
Bjeffing på fremmede barn?

457 har svart

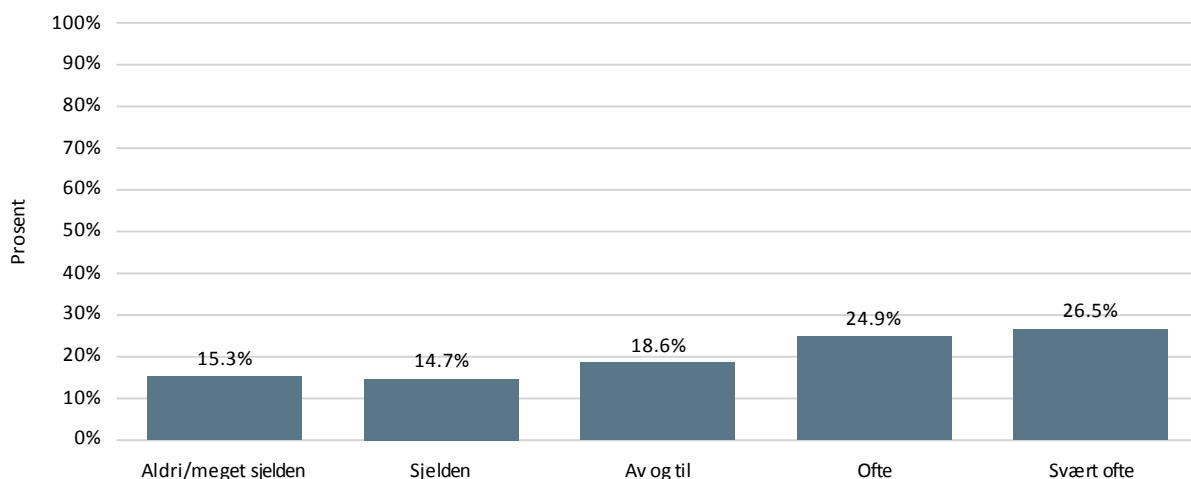

Bjeffing på fremmede voksne?

451 har svart

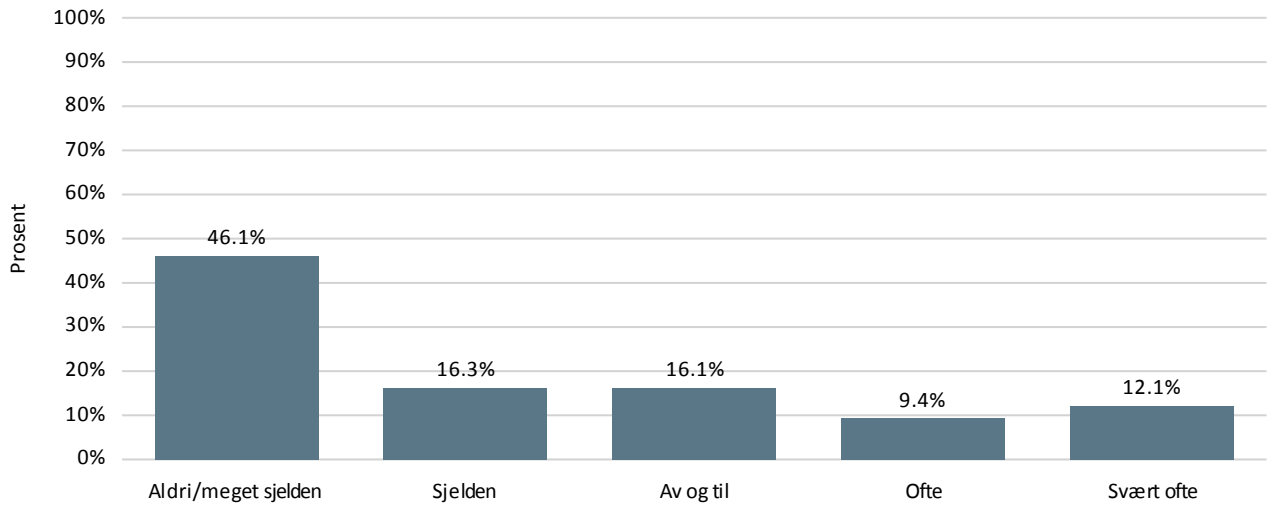
Når det ringer på døra?

457 har svart

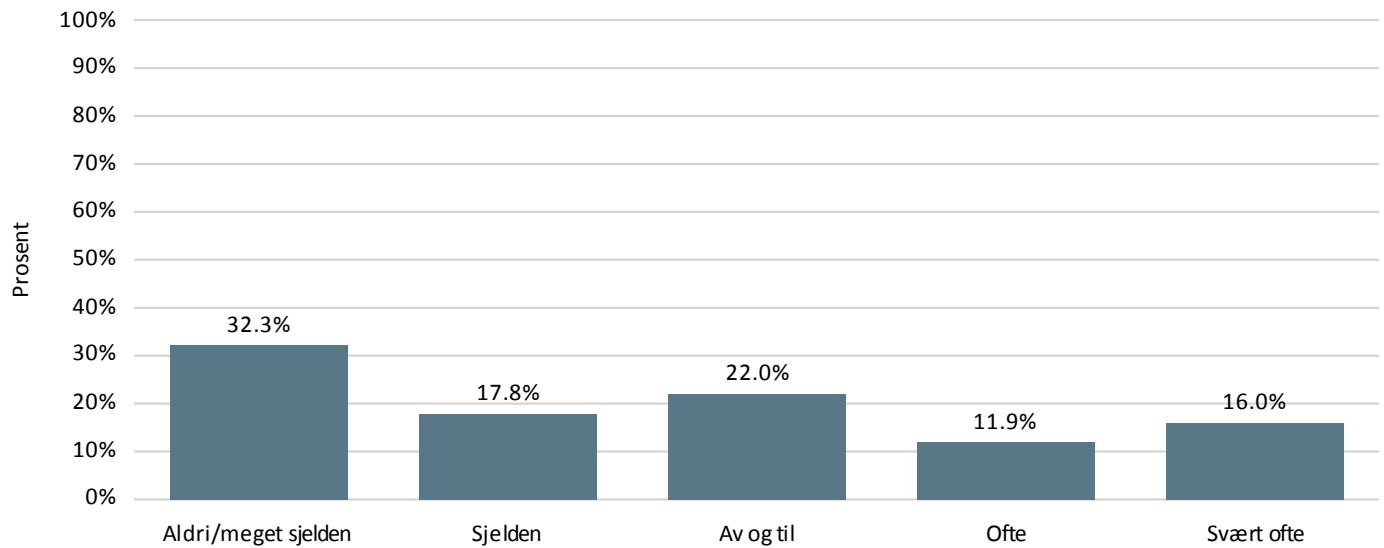

Når kjente kommer på besøk?

447 har svart

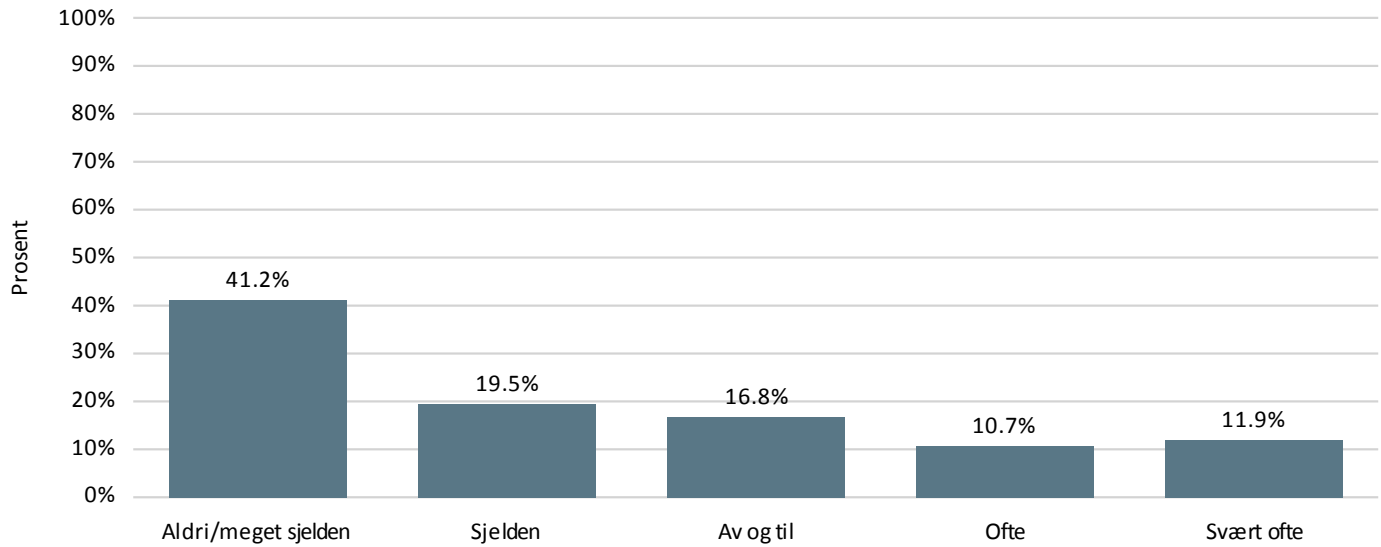
Når fremmede kommer på besøk?

455 har svart

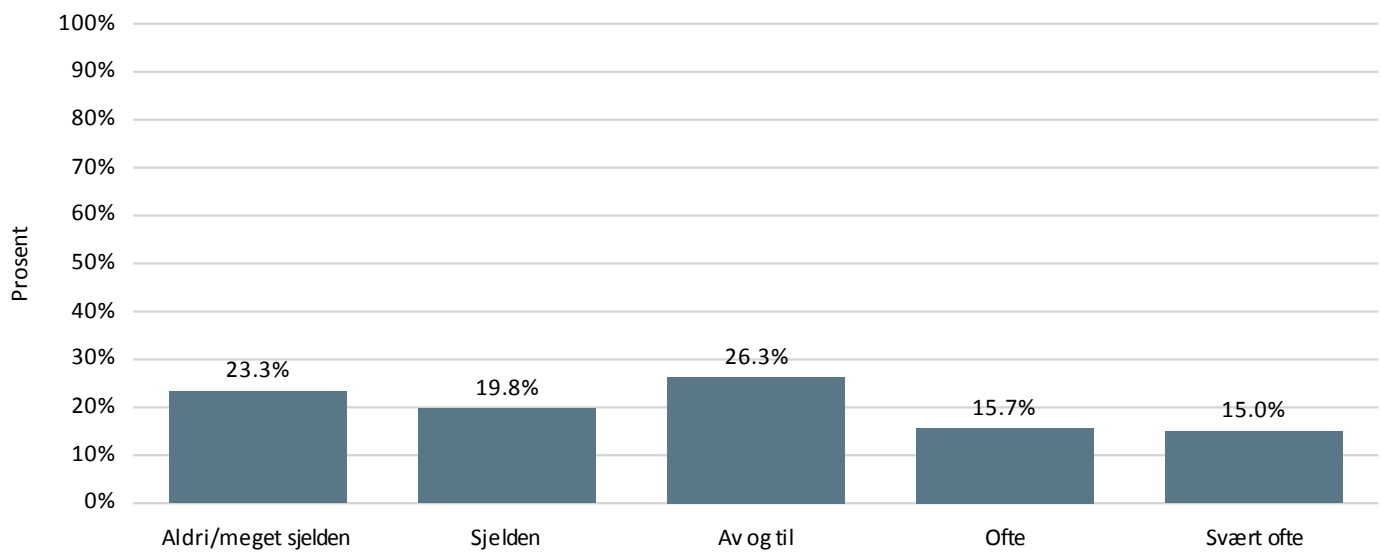

Når noen går forbi bilen?

457 har svart

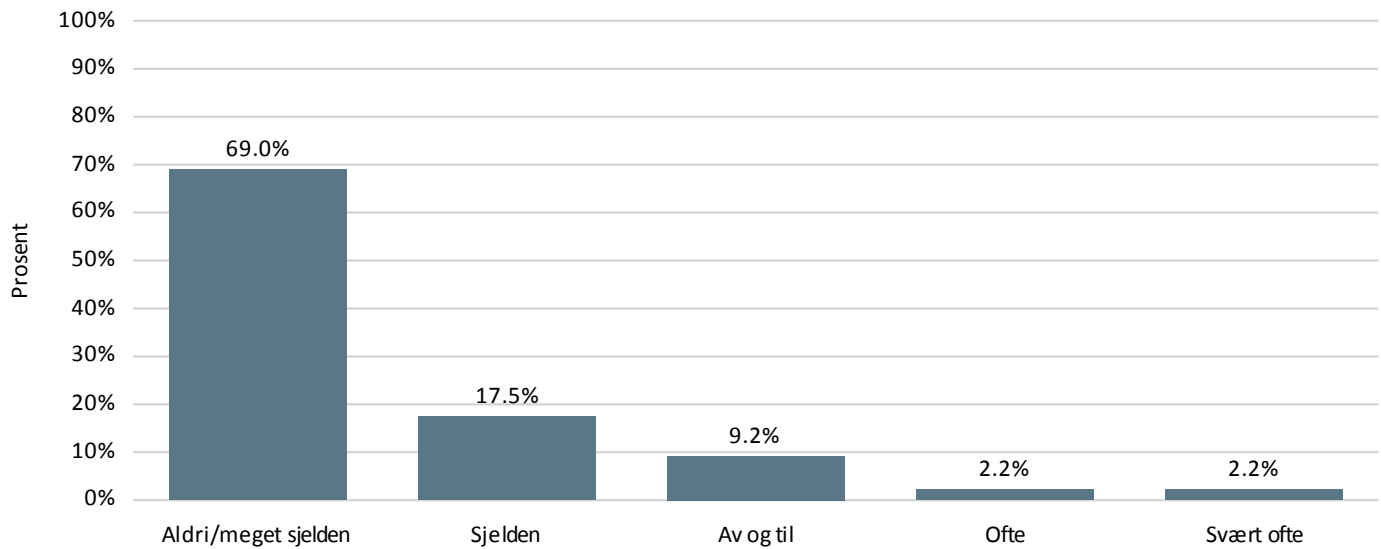
Når noen går forbi hus hage?

460 har svart

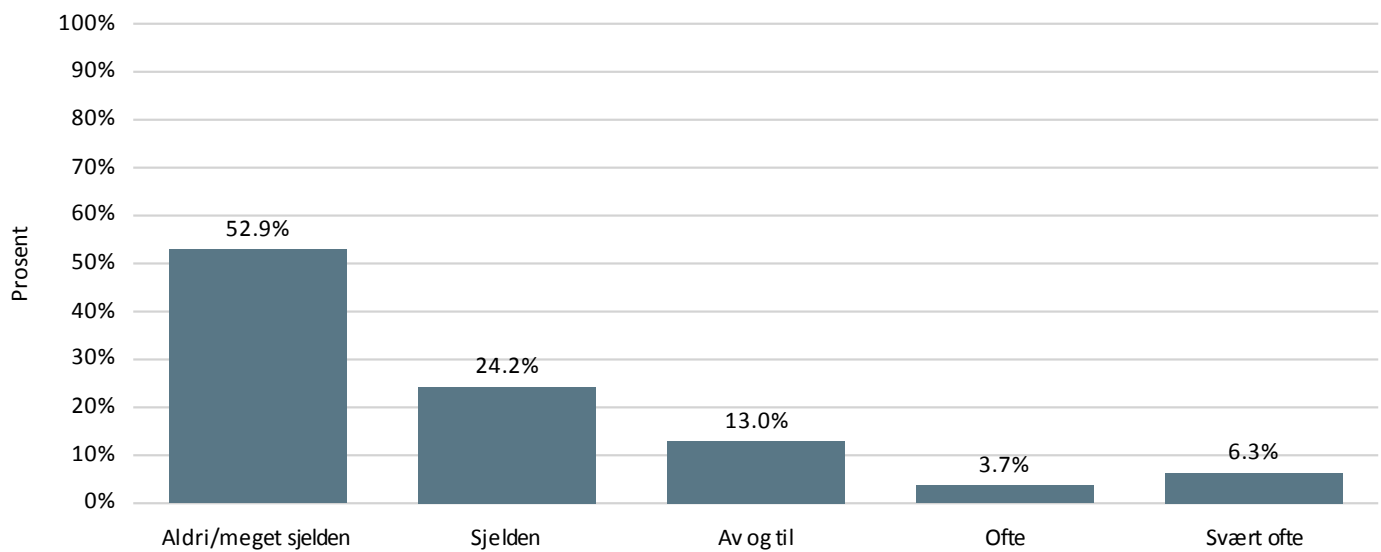

I møte med fremmede mennesker (eks. ute på tur)?

458 har svart

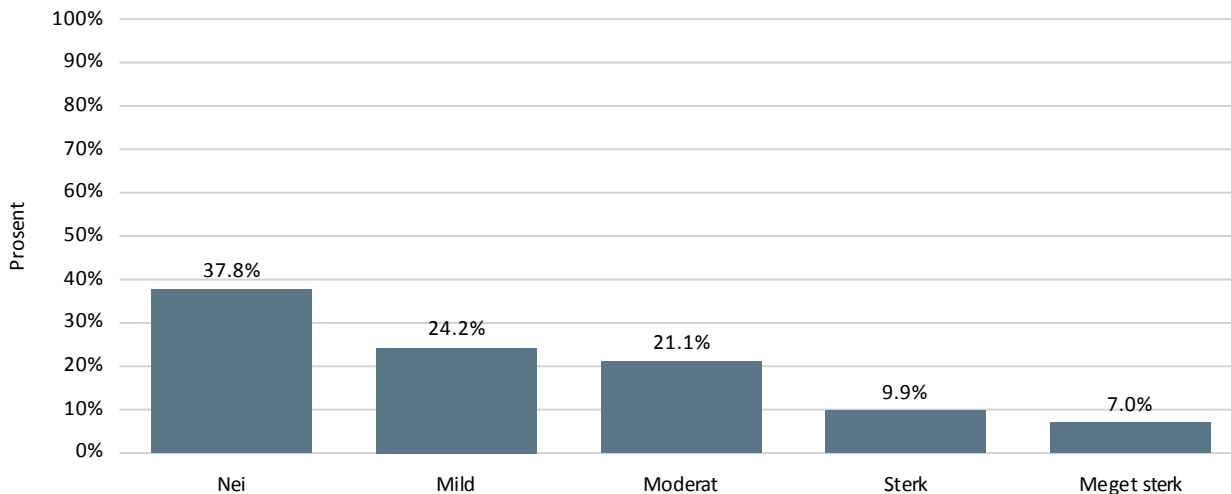
I møte med fremmede hunder?

463 har svart

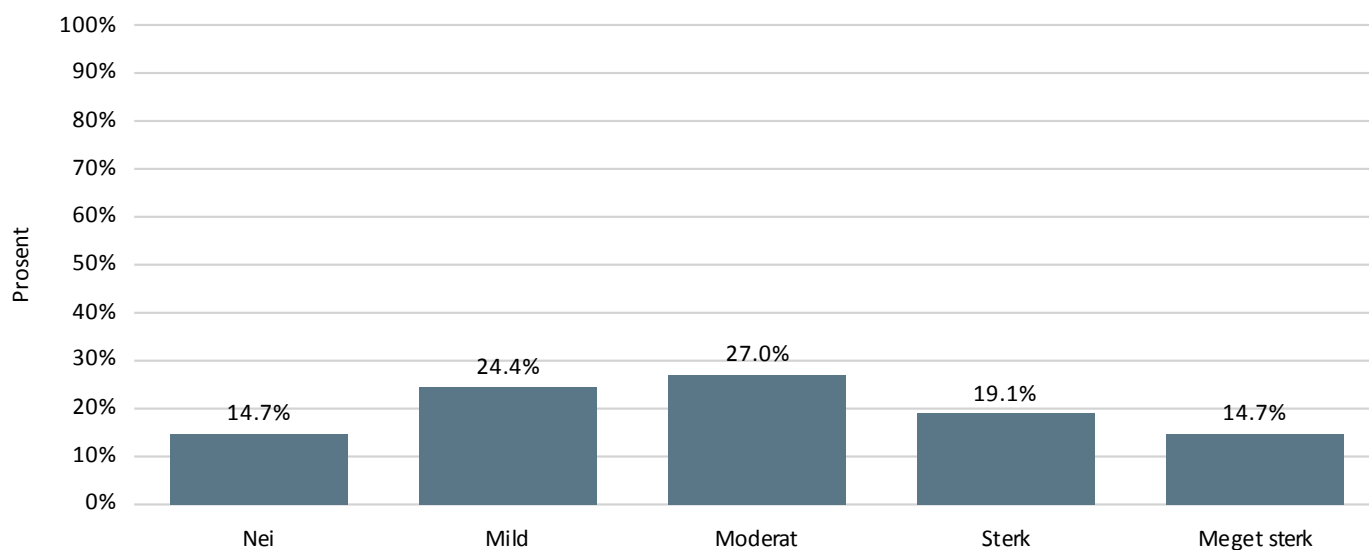

JAKTLYST**Hunden viser tegn til jaktatferd (vil løpe etter)****Når den ser/lukter vilt (rådyr, hare osv)**

455 har svart

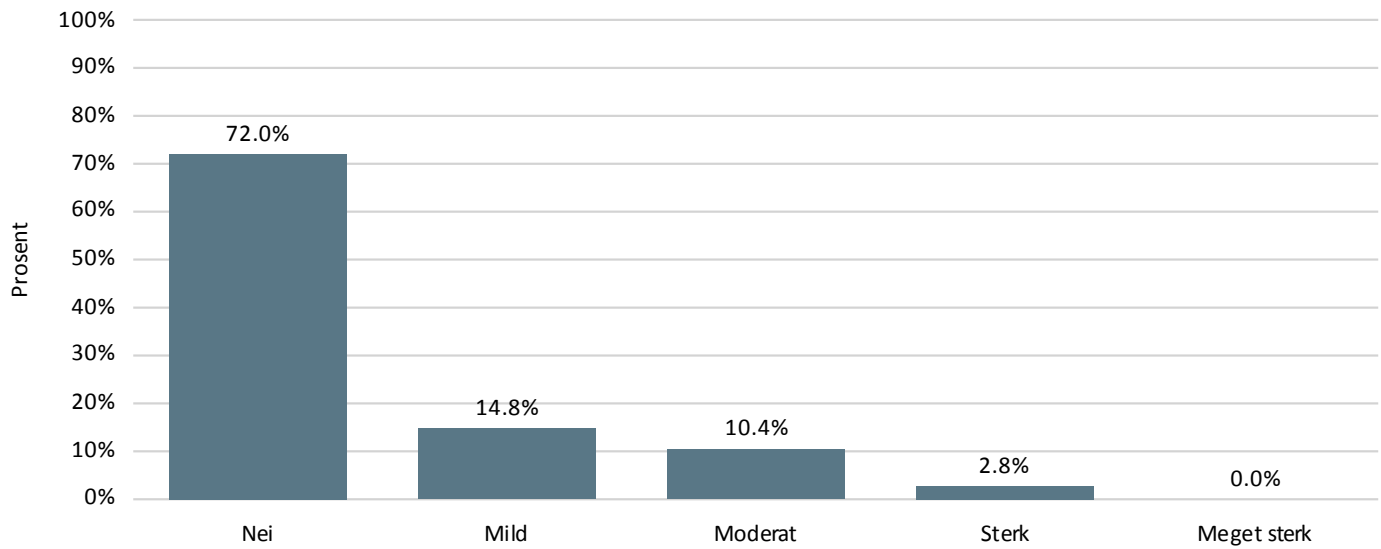
Hunden viser tegn til jaktatferd (vil løpe etter)**Når katter eller andre smådyr løper fra den**

455 har svart

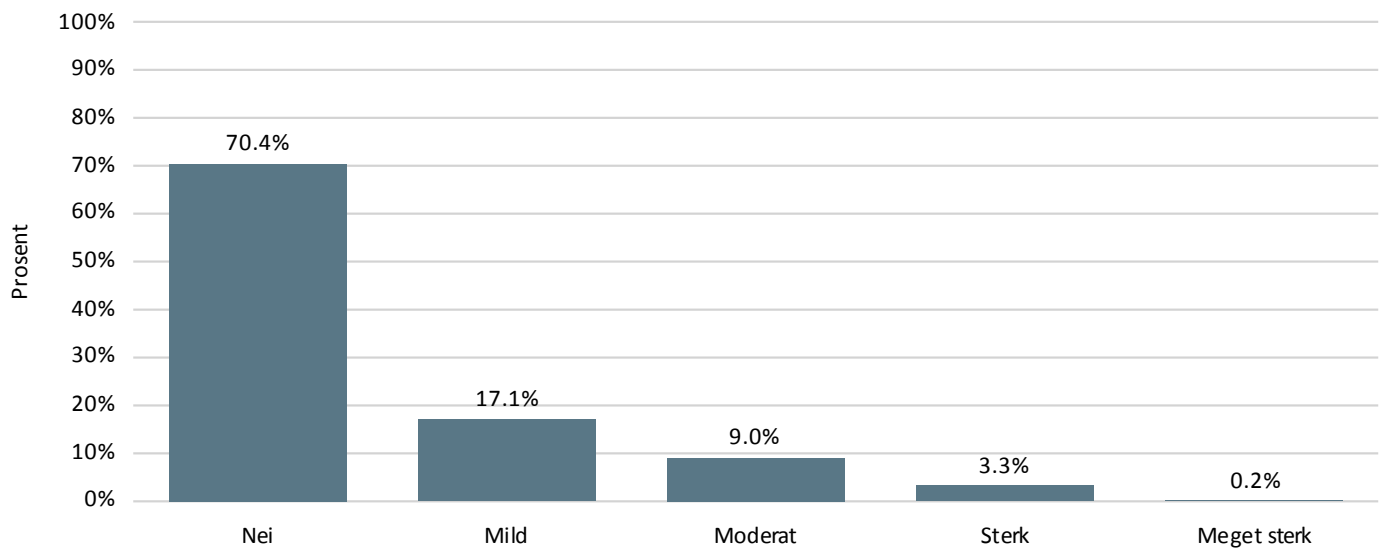

Når joggere/skiløpere/syklister passerer

461 har svart

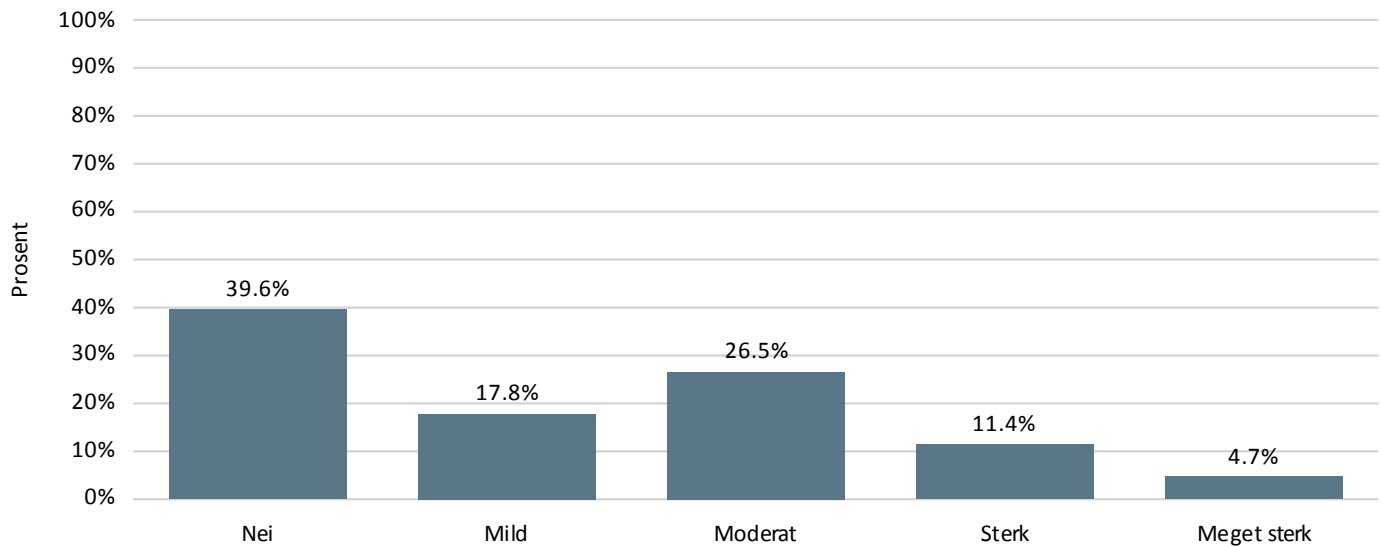
Når barn Leker/løper forbi

456 har svart

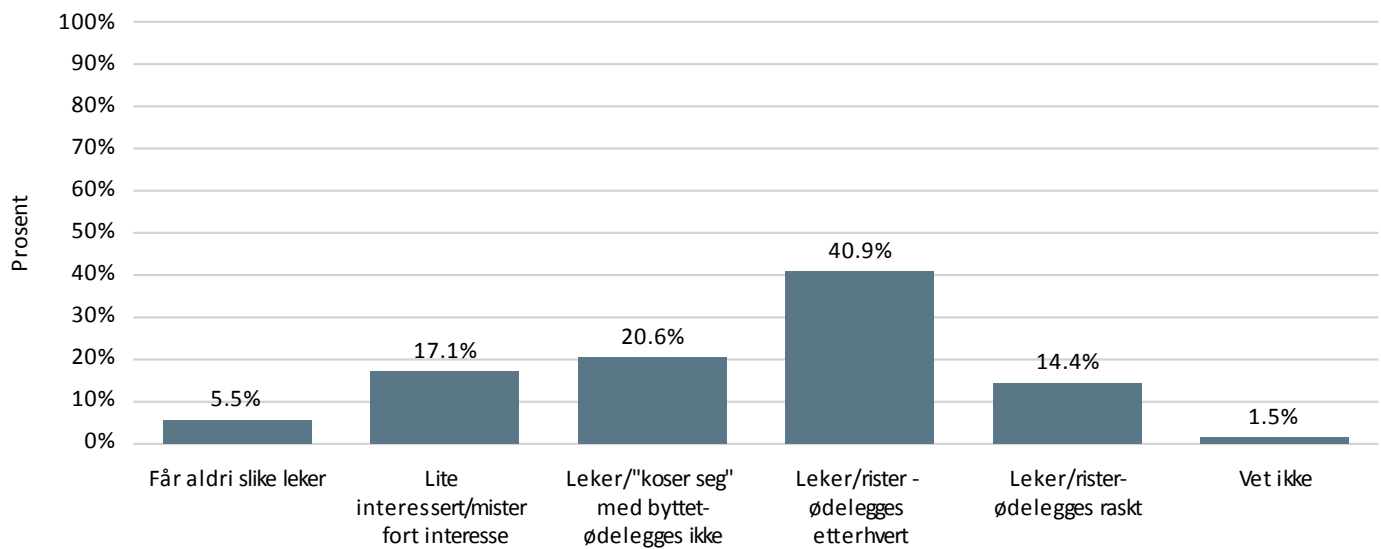

Har hunden bærelyst?

449 har svart

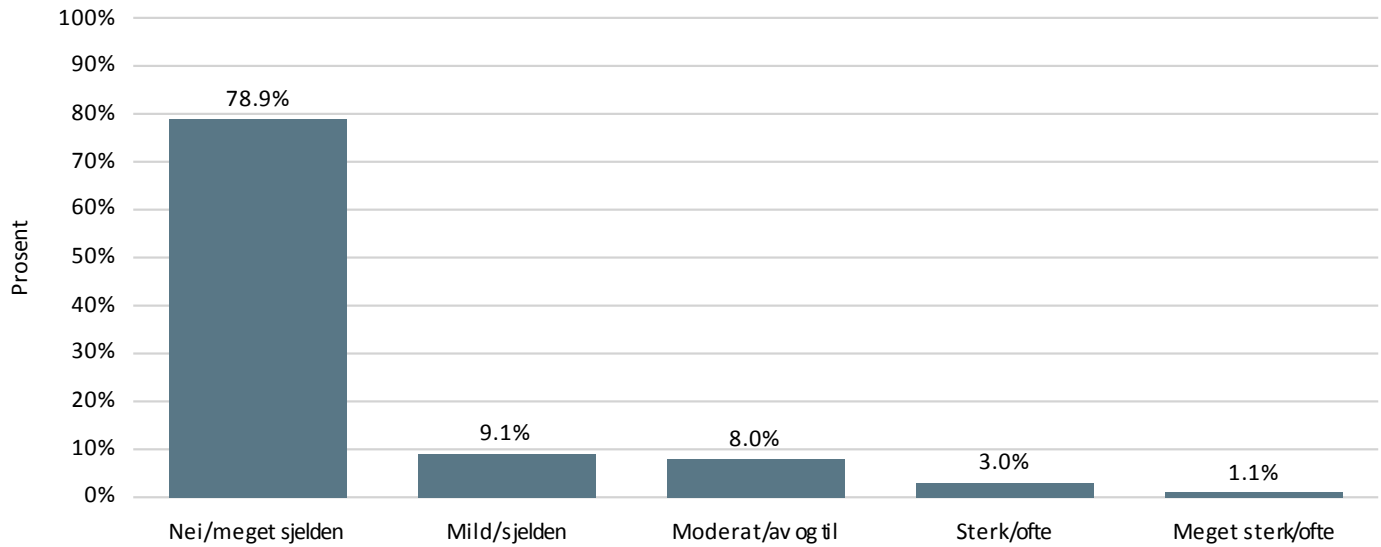
Hva gjør hunden hvis den får en tøyedokker/"kosedyr" o.l.?

457 har svart

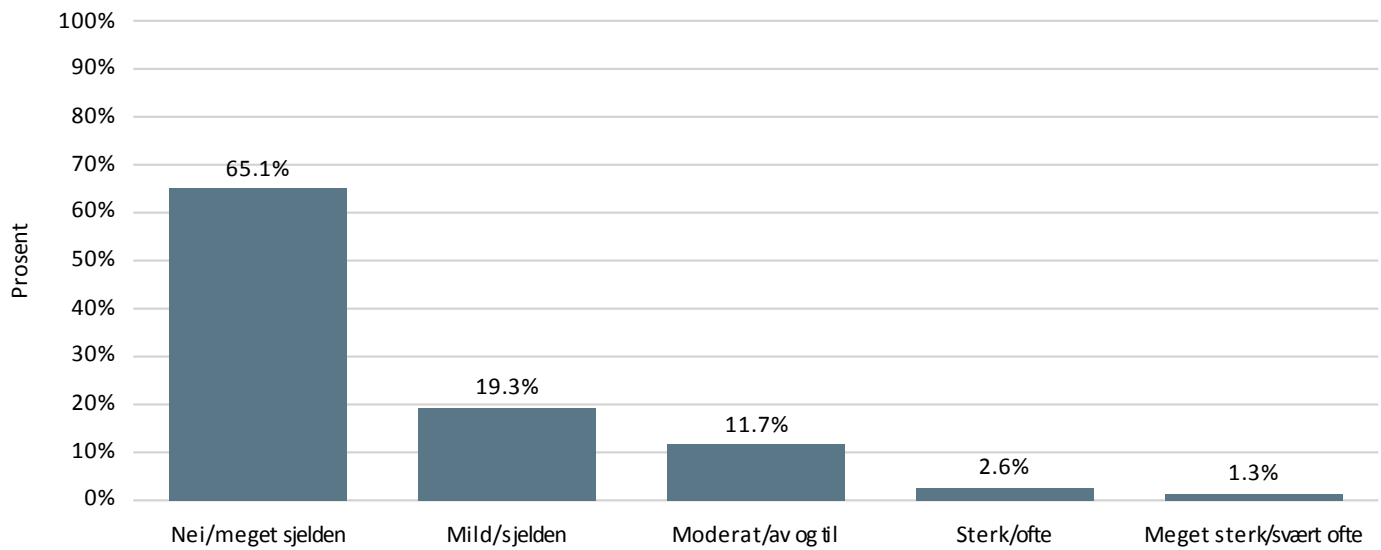

Stress/ubehag ved bilkjøring?

464 har svart

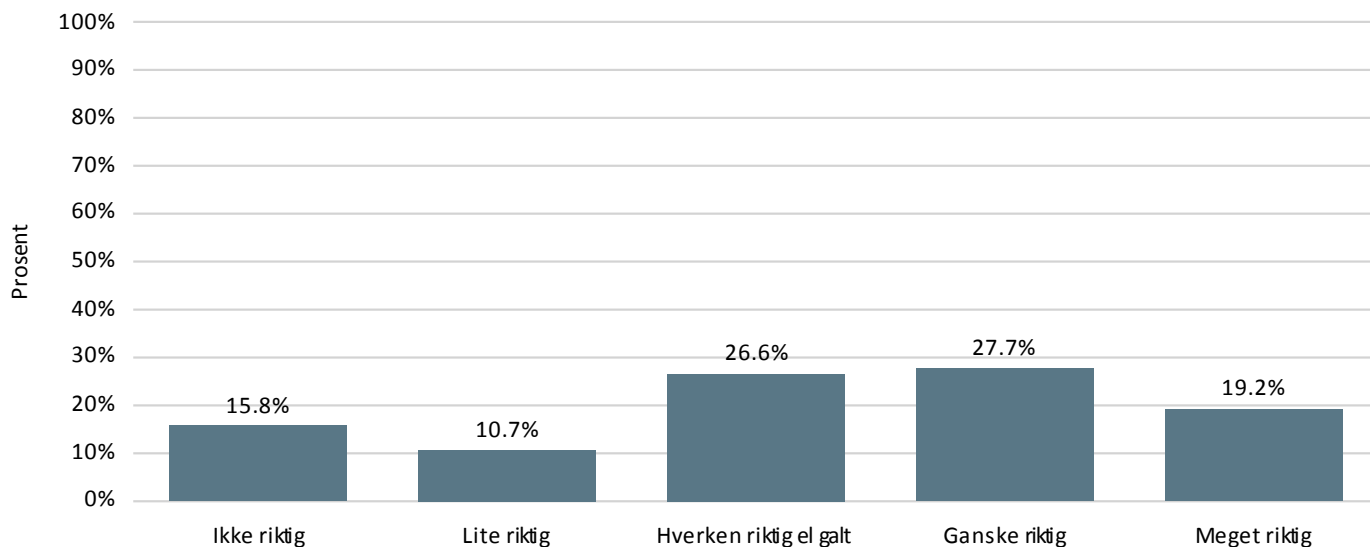
Sammen med andre hunder?

461 har svart

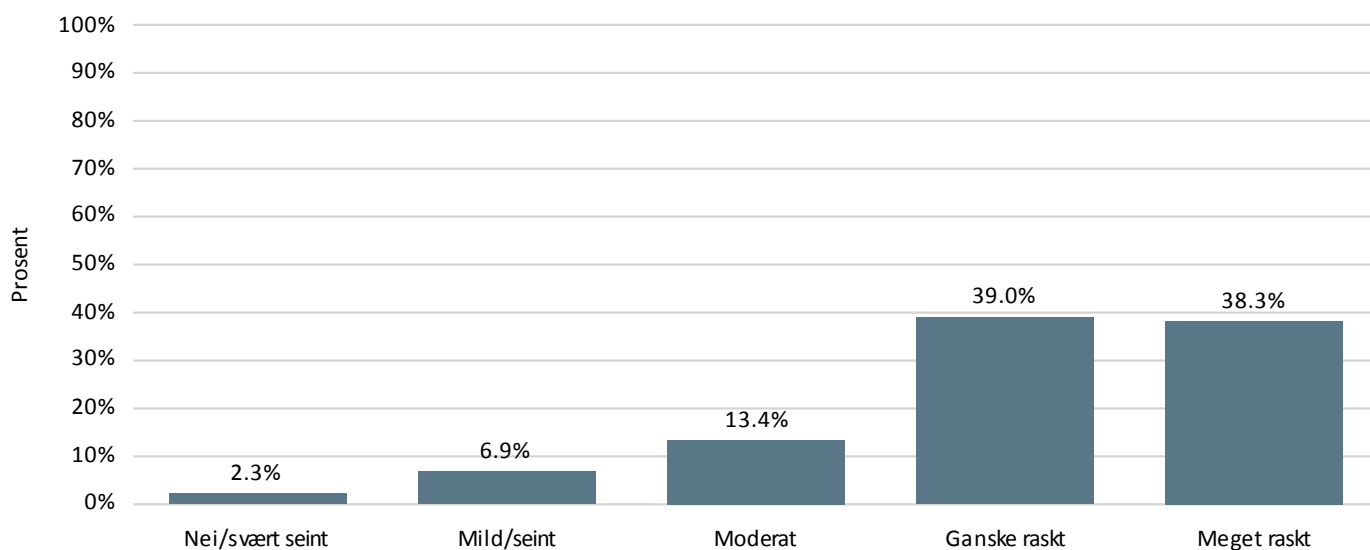
Hannhunden min viser høyt stressnivå dersom det er brustige tisper i området

177 har svart

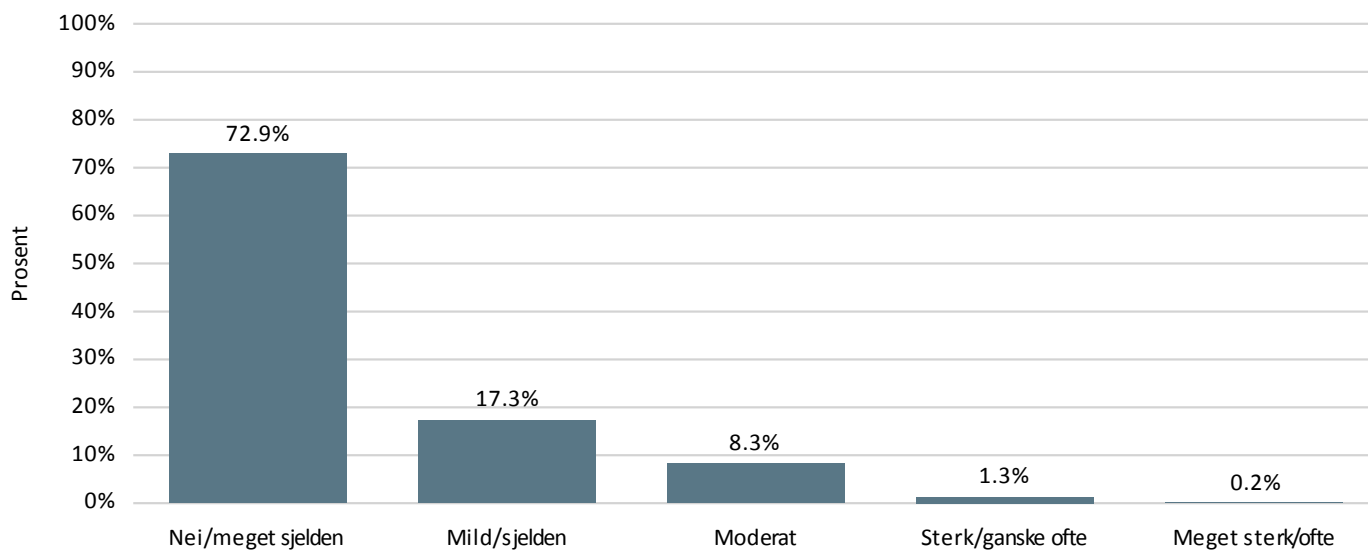
Roer hunden seg raskt ned etter stress?

433 har svart

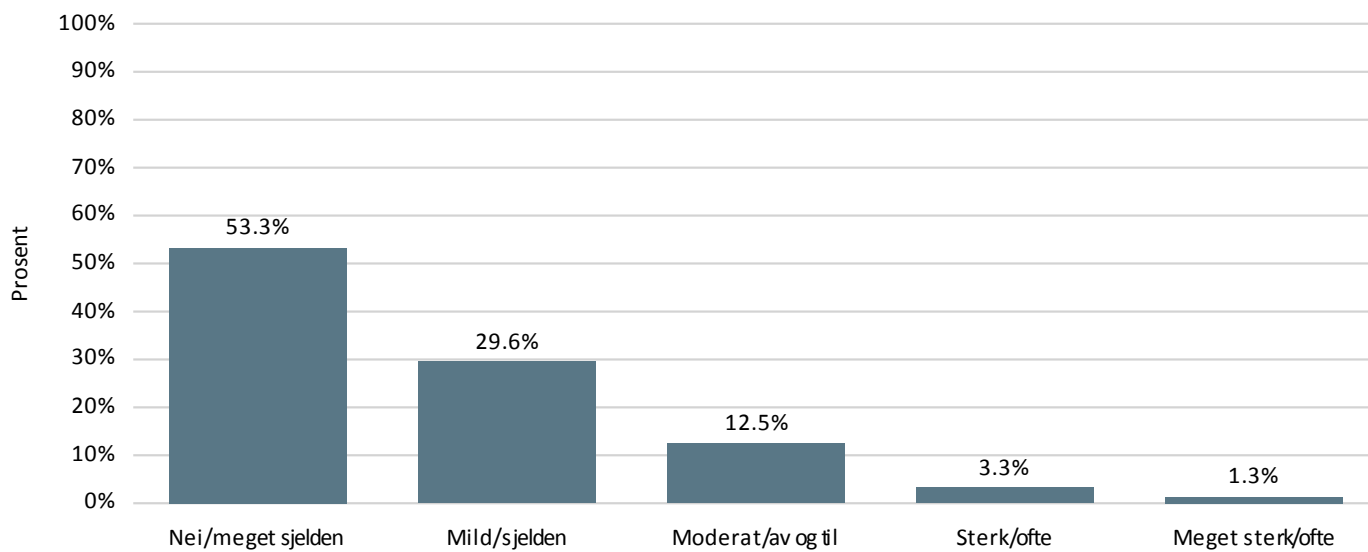

Tegn til stress under lek?

457 har svart

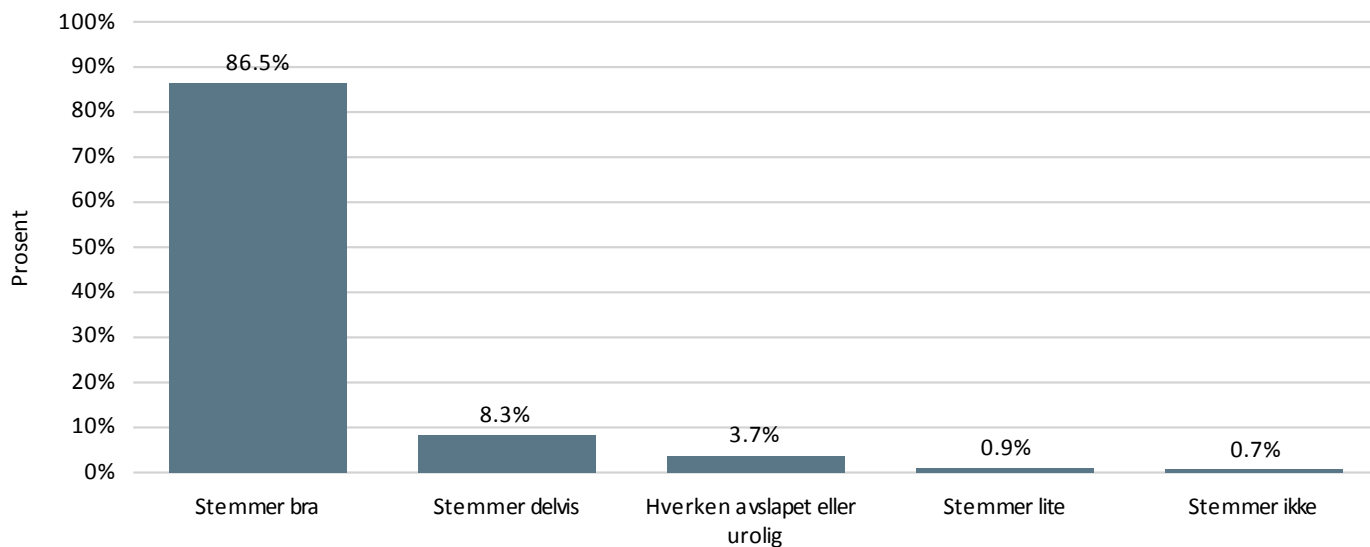
På nye steder?

456 har svart

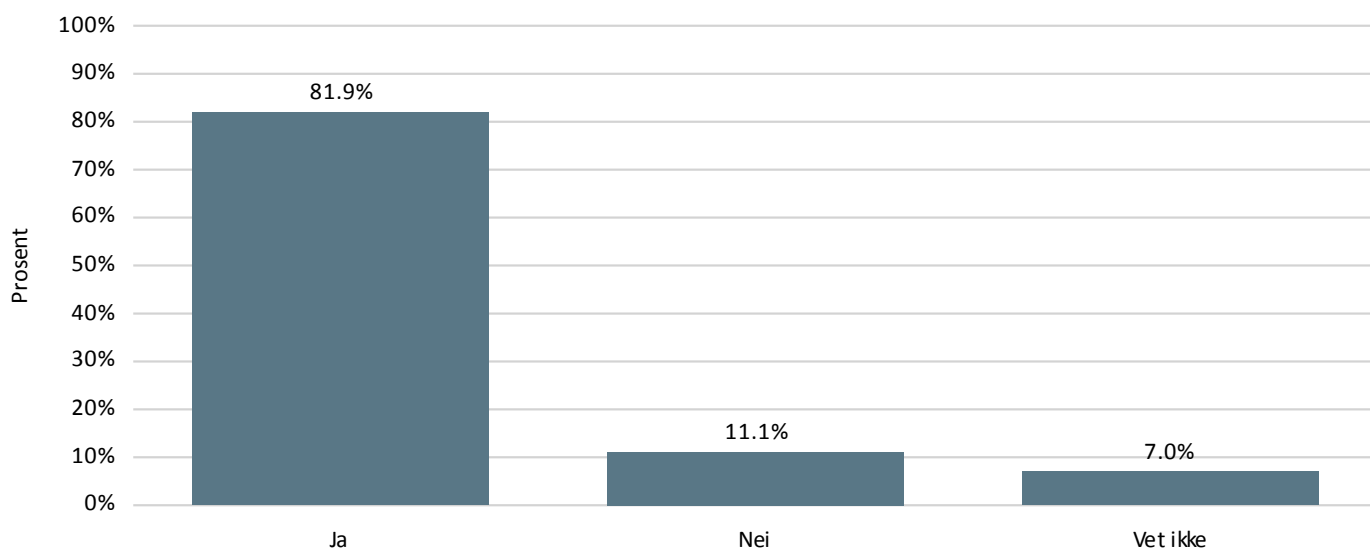

Hunden er avslappet hjemme

458 har svart

Svarer hundens mentalitet(gemytt) til de forventningene du hadde da du valgte denne rasen?

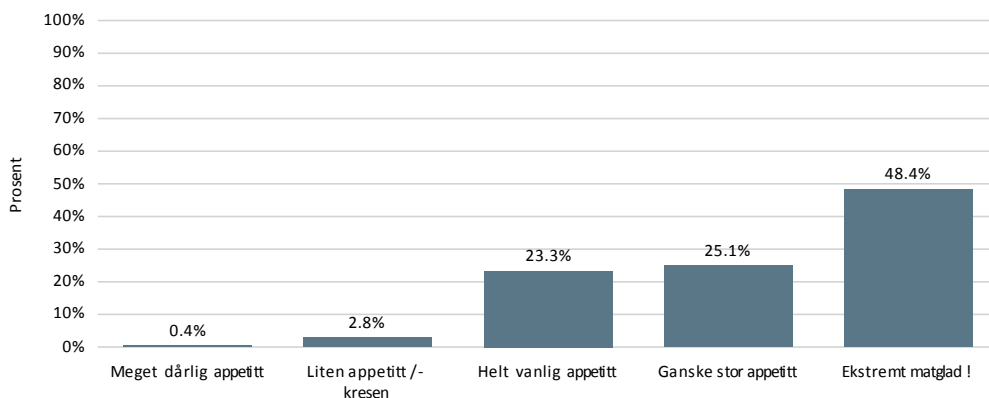
459 har svart

Har hunden uvaner (tendens til repeterende atferd, hyppig slikking, biting o.l.) ?

Navn	Prosent
Nei, hunden har ikke slik atferd	79,2%
Ja, hyppig biting i poter	8,9%
JA, mye slikking forbein	8,5%
JA stadig slikking/biting flanke/lår	5,9%
JA, jager hale meget ofte	0,7%
Ja, annet	5,5%
N	437

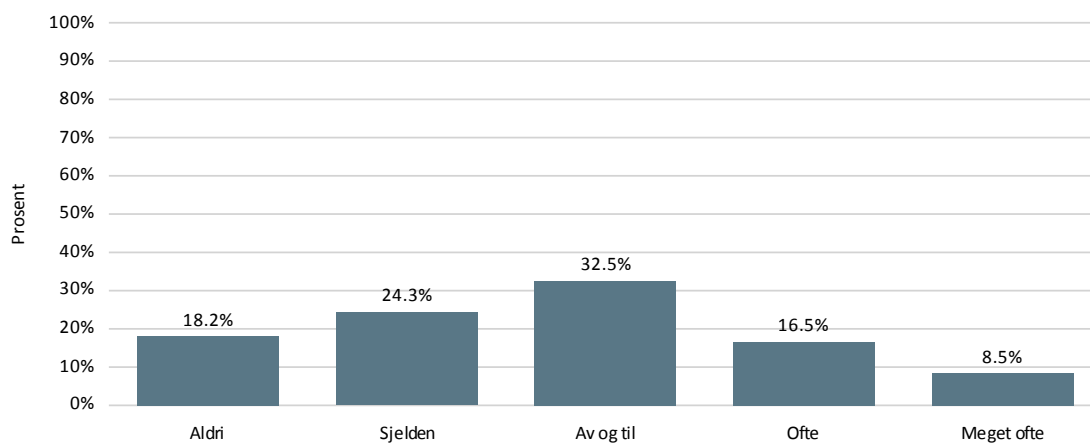
Er hunden glad i mat?

459 har svart

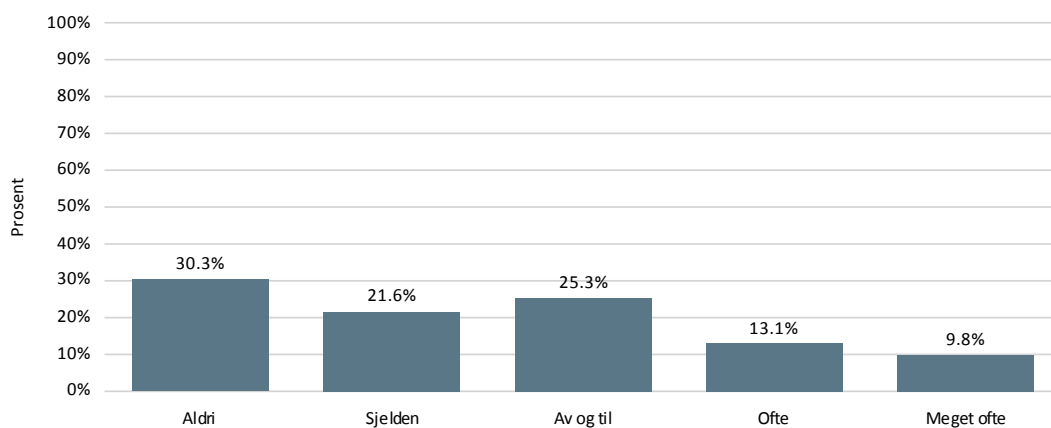
Hender det at hunden stjeler mat?

461 har svart

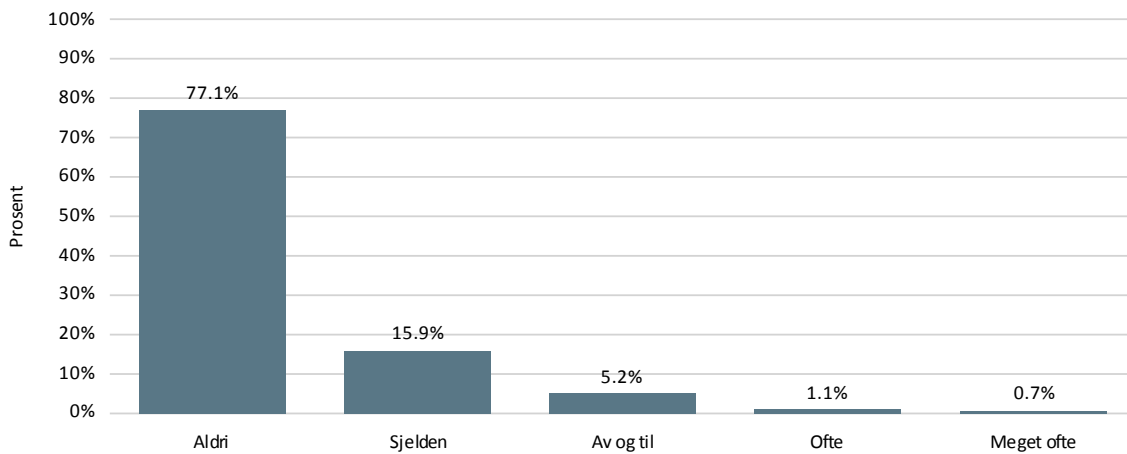
Hvis den får mulighet; hender det at hunden spiser møkk/avføring?

459 har svart

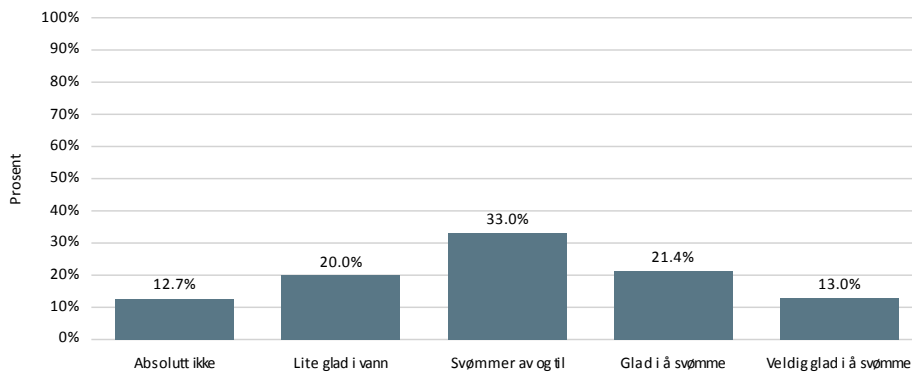
Hvis den får mulighed; hender det at hunden ruller seg i møkk/avføring?

458 har svart

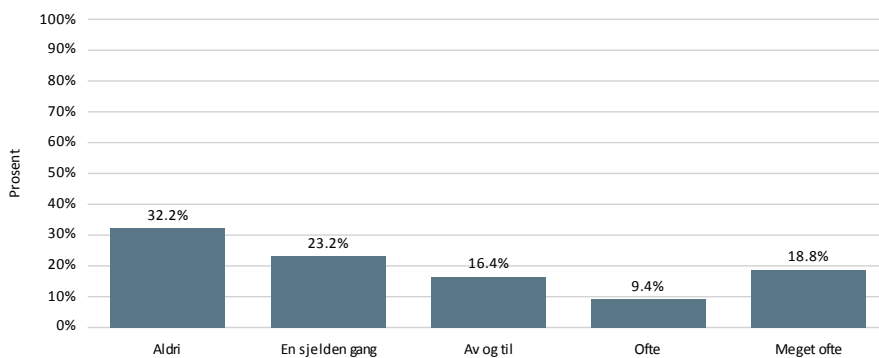
Er hunden glad i å svømme?

440 har svart

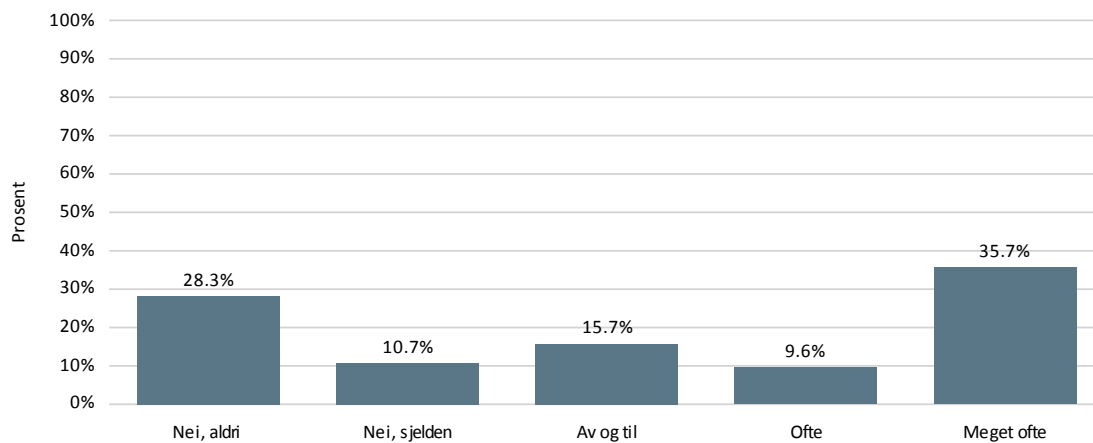
Sover hunden din i sengen?

457 har svart

Får hunden ligge i vanlig sofa?

459 har svart

Oppsummering

Generell del

- I undersøkelsen kom det inn 463 besvarelser. Dette er en god svarprosent. I forhold til de 1502 dam\lmatinerne som er registrert i NKK siste 10 år utgjør det en «svarprosent» på i overkant av 30%.
- Andelen tisper var 59%, hanner 41%.
- Ca 12,8% av hundene i undersøkelsen var kasterte (34 hanner/24 tisper)
- Hundene var i hovedsak «normalt hold» og nesten svært få hunder ble vurdert som tynne eller fete.
- Det er gitt svar på 155 hunder som er døde, det er et godt grunnlag for å få oversikt over dødsårsaker
- Gjennomsnittlig levealder for de 155 hundene var 8,1 år
- Eiere er generelt sett meget positive til å delta med ytterligere spørsmål og blodprøver for å støtte forskningen på rasen

Helse

- 85% av eierne var godt eller meget godt fornøyd med hundens helse, mens ca 11% vurderte hundens helse til middels. Ca 3,5 prosent karakteriserte helsen som dårlig/ meget dårlig
- 33% av eierne rapporterte om vedvarende/alvorlige problemer med hud/pels/øre, og det ser ut at det er hyppig kløe/hudirritasjon, hyppig ørebetennelse, røde/såre poter og hyppig hudbetennelse/utslett som er det hyppigste problemet .
- 11% oppgir problemer med analkjeretler
- Allergi er verifisert hos 5,6% av hundene hunder, mens 4,6% oppgir at hunden har symptomsom minner om allergi.
- Tannmangel er oppgitt hos 28% av hundene
- 9,2% av hundene hadde hatt “vedvarende eller alvorlige” fordøyelsesproblemer. Det er hyppig diaré og oppkast som dominerer.
- 2,6% har anmerkninger på hjerte/karsystemet
- 5% rapporterte om symptomer fra luftveiene på hundene. Kennelhoste 20,5% og nesemidd 5,5%, er de vanligste rapporterte enkeltårsakene.
- Øyesykdommer er registrert hos 3,7% av hundene
- De fleste eiere oppgir at de oppfatter at hundene har normalt syn. Mens 3,7% mener at synet er noe nedsatt
- 12,1% oppgis med problemer i ledd/skjelett.
- De fleste av de 54 hundene oppgir stivhet/smerter. Spondylose er registrert i noen tilfeller (11,1%, 6 hunder) og skiveprolaps i 18,5% **av de 54 hundene** der det er oppgitt skjelettproblemer
- Det er registrert noen få tilfeller av epilepsi.
- Døvhets er registret hos 10 hunder
- 137 eiere oppgir anmerkninger på reproduksjonsproblemer, det inbilt svangerskap (92% av 137 tisper) og livmorbetennelse,13,4%, som dominerer.
- Hos hannene er det registrert forhudskatarr hos ca 33 hunder, 15 av disse hyppig tilbakevendende
- 80 eiere har krysset av for urinveisproblemer;
 - Urinveisinfeksjon/blærekatarr er registrert hos 65% av disse hundene
 - Urinstein hos 30% av de 80 hundene
- 8-10 hunder har hatt hormonelle sykdommer, hypothyreose dominerer

- 68 hunder, ca 8% av alle som har deltatt i undersøkelsen, har hatt kuler/kreftsykdom, de fleste er godartede svulster i hud.
- Av dødsårsaker blant 155 hunder, «alder», ledd/skjelett-sykdommer, atferdsproblematikk, og kreftsykdommer.

Atferd

- 89% er meget godt eller godt fornøyd med hundens generelle atferd. De fleste hundene oppfattes som kontaktsøkende, glade og lettlærte. 37% karakteriseres som usikre i noen situasjoner
- ca 5,5% sloss når de er løse “svært ofte” eller “ofte” med hunder av samme kjønn.
- Ca 14% av hunden kan vise aggressive signaler (“ofte-svært ofte) mot andre hunder av samme kjønn når de går i bånd.
- Frekvensen av hunder som har bitt av andre hunder (samme kjønn) «ofte/meget ofte» er ca 1%.
- Den rapporterte frekvensen av knurring på voksne fremmede ligger på ca 2,6% (ofte-meget ofte).
- Ca 8% av hundene ser ut til å ha relativt sterk/meget sterk angst for skudd, mens ca 13% har sterk eller meget sterk angst for fyrverkeri.
- Ca 2,6% av hundene har sterk angst for å være alene hjemme
- Ca 2,1% av hunden kan vise noe angst for åpne trapper
- Ca 1,7% av hunden kan vise noe angst for fremmede menn
- Rundt 9% av hundene bjeffer ofte på fremmede voksne
- 51% har en tendens til å bjeffe på dørklokken.
- ca 31% bjeffer ofte eller alltid når noen går forbi hus/hage
- Ellers vil 17% “ofte eller alltid” løpe etter vilt, mens rundt 34% vil løpe etter katter
- En god del hunder viser noen hunder tendens til ulike repeterende “aktiviteter”, som biting i poten, slikking på forbein/bakbein osv.
- Nesten alle hundene er meget avslappet hjemme (~95%)

Arbeidet videre – samarbeid – forskningspotensiale?

Klubben har nå fått en god oversikt over forekomsten av en del helse og atferds-utfordringer i rasen. Hvis de som har svart er representative for rasen ser det ut som hundene stort sett har en god helse og atferd. Helseundersøkelsen vil sammen med generell kunnskap om rasen og opplysninger fra hundeeiere og ansvarlige oppdrettere gi en god oversikt over situasjonen.

Det finnes likevel enkelte helse- og atferdsutfordringer som klubben kan vurdere å følge med på for å bidra til at situasjonen ikke endrer seg i negativ retning. For dalmatiner ser det ut til at en av utfordringene er hudproblematikk, men det er også andre ting som en kan ønske å følge med på.

Norges veterinærhøgskole vil kunne bistå med hjelp og kompetanse, og dersom klubben ønsker å gå nærmere inn på noen problemstillinger kan en diskutere om det er mulig å få til et samarbeid. Når det gjelder sykdommer med arvelig disposisjon har vi stor aktivitet innenfor forskning innenfor en rekke sykdommer, der målsettingen er å bidra til å skaffe ny kunnskap og evt bidra til å utvikle gentester for arvelige sykdommer. NVH har gode internasjonale samarbeid slik at vi lett vil samarbeide med forskergrupper i andre land. Dersom klubben ønsker å gå nærmere inn på noen problemstillinger etter å ha sett gjennom resultatene fra undersøkelsen stiller vi gjerne på et møte for å diskutere muligheter for et samarbeid.

Med tanke på **moderne genforskning**, har en nå muligheter til å bidra til å gjøre viktige gjennombrudd, både når det gjelder sykdommer med enkel nedarving og mer komplekse sykdommer. For å gjøre dette trengs blodprøver fra syke hunder som kan sammenlignes med blodprøver fra friske hunder. **Blodprøver av gamle friske hunder er viktig i denne sammenheng, og det kan være en viktig ressurs for klubben å tenke på innsamling av blodprøver fra slike hunder. En samling av blodprøver fra gamle friske hunder vil være en viktig ressurs dersom en skulle ønske å undersøke en spesiell sykdom. Dette kan effektivt gjøres på utstillinger og treff, hvis eiere tar med seg også gamle hunder, selv om de kanskje ikke stilles mer.** Innsamlede prøver kan lagres gratis ved Norges veterinærhøgskole. Når det gjelder ulike sykdommer vil antallet prøver som trengs kunne variere fra ca 20 (hvis enkel arvegang) til over 100 (for mer komplekse sykdommer).

Til slutt vil vi minne om at denne undersøkelsen er konfidensiell når det gjelder opplysninger om enkeltindivider og eiere og at det ikke vil komme ut flere opplysninger enn den typen frekvenstabeller som er vist i denne rapporten.

Jeg vil også takke klubben for et godt samarbeid og alle de som har besvart undersøkelsen. Det er vist et stort engasjement og ansvarlighet for å bidra til en best mulig oversikt over helse og atferd hos hundene.

Oslo 27.10-2013
Frode Lingaas